

Årsredovisning 2011
för
Förenade Liv Grupp försäkring
AB
(publ)

Innehållsförteckning

Siffror

Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkningar	9
Resultatanalys	11
Balansräkningar	12
Rapport över förändringar i eget kapital	14
Kassaflödesanalyser	15

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper	16	Not 21 Obeskattade reserver	42
Not 2 Upplysning om risker	22	Not 22 Livförsäkringsavsättning	42
Not 3 Premieinkomst	36	Not 23 Avsättning för oreglerade skador	42
Not 4 Kapitalavkastning, intäkter	36	Not 24 Avsättning för återbäring och rabatter	42
Not 5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar	36	Not 25 Avsättning för skatter	43
Not 6 Utbetalda försäkringsersättningar	37	Not 26 Pensioner och liknande förpliktelser	43
Not 7 Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f e r	37	Not 27 Depåer från återförsäkrare	43
Not 8 Driftskostnader	38	Not 28 Skulder avseende direkt försäkring	43
Not 9 Kapitalavkastning, kostnader	38	Not 29 Derivat	43
Not 10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar	38	Not 30 Övriga skulder	44
Not 11 Nettoresultat per kategori av finansiella instrument	39	Not 31 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	44
Not 12 Bokslutsdispositioner	39	Not 32 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder	44
Not 13 Skatt på årets resultat	39	Not 33 Ställda panter	45
Not 14 Aktier och andelar	40	Not 34 Upplysningar om närstående	46
Not 15 Obligationer och andra räntebärande Värdepapper	40	Not 35 Medelantal anställda samt löner och andra ersättningar	49
Not 16 Fordringar avseende direkt försäkring	40	Not 36 Pensionsupplysningar	51
Not 17 Övriga fordringar	40	Not 37 Avstämning av totalavkastningstabell	52
Not 18 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder	41	Not 38 Viktiga uppskattningar och bedömningar	53
Not 19 Materiella tillgångar	42		
Not 20 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	42		

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Förenade Liv Gruppförsäkring AB (publ) organisationsnummer 516401-6569 avger härmed årsredovisning för 2011.

Ägarförhållanden och koncernstruktur

Förenade Liv Gruppförsäkring AB ägs till 100 % av Folksam ömsesidig livförsäkring. Folksam ömsesidig livförsäkring (Folksam Liv) är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar de helägda dotterföretagen inom Folksam Liv och de delägda bolagen inom Folksam LO Pension respektive KPA Pension. I not 34 "Upplysningar om närstående", ges en detaljerad beskrivning av Folksam och de relationer som finns mellan de ingående bolagen.

Allmänt om verksamheten

Förenade Liv Gruppförsäkring AB är ett livförsäkringsaktiebolag som bedriver försäkringsverksamhet enligt ömsesidiga principer avseende frivillig gruppliv-, gruppsjuk-, diagnos-, premiebefrielse- och gruppensionsförsäkring samt gruppolycksfallsförsäkring. Olycksfallsförsäkring, gruppsjukförsäkring och diagnosförsäkring särredovisas som skadeförsäkringsrörelse, övrig verksamhet redovisas som livförsäkringsrörelse. Livförsäkringsrörelsen utgörs av övrig livförsäkringsverksamhet, det vill säga ingen tjänstepensionsförsäkringsverksamhet finns.

Affärsidén är att försäkra individer genom de organisationer och de arbetsgivare som företräder tjänstemän. I nära samverkan med avtalsparterna utvecklas och erbjuds försäkringslösningar med omtanke och som ger snabb hjälp när det behövs som mest.

Verksamheten under 2011

Under 2011 har Förenade Liv fattat en rad beslut som kommer att påverka bolagets framtida uppdrag och arbetssätt.

Förenade Liv har fastställt vilka segment som ska prioriteras som avtalspart och vilka målgrupper bolaget i första hand ska rikta sig till inom respektive segment.

Bolaget har också fattat beslut om att inrätta en förmedlardisk samt rekryterat en chef för funktionen.

Förenade Liv har gjort en genomgripande storstädning och ny utveckling av bolagets affärssystem, som skapar en större flexibilitet i kombination med rationell administration.

Under 2011 har bolaget haft målen att öka premievolymen, öka anslutningen och öka antalet försäkringar per person i befintliga avtal. Allt detta har framgångsrikt avklarats.

Dessutom har bolaget ökat nyförsäljningen av gruppavtal till företag. Förenade Liv har också ökat kommunikationen med bolagets kunder för att öka varumärkeskännetiden och att skapa ännu nöjdare kunder. Det goda resultatet har inneburit att Förenade Liv lanserat Villkor 2012 vilket innebär att kunderna har fått större omfattning i sina försäkringar. Detta utan någon premiehöjning. Skadeersättningarna kommer planerat att öka på sikt på grund av detta beslut.

Bolaget har också under 2011 lämnat premierabatt om 21 miljoner kronor.

Resultat och marknad

Förenade Liv visade för år 2011 ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt om 219 (197) miljoner kronor. Företagets försäkringstekniska resultat (exkl kapitalavkastning) uppgick till 90 (90) miljoner kronor. Årets positiva resultat var en kombination av en god kapitalavkastning och ett starkt försäkringstekniskt resultat. Premiainkomsten före återförsäkring ökade till 840 (834) miljoner kronor.

Förenade Liv är marknadsledande i gruppförsäkring till tjänstemännen och har avtal med 9 av 16 förbund och når över 90 procent av alla TCO medlemmarna. Motsvarande siffror inom Saco visar att den största ökningen av medlemmar och försäkrade skett inom Lärarnas Riksförbund, där Förenade Liv är försäkringsgivare. Totalt har Förenade Liv avtal med 5 av 24 förbund organiserade i Saco.

Skadeförsäkringsrörelsens resultat 2011 (2010)

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 88 460 (98 737) kkr.

Premieintäkten för egen räkning (netto) uppgick till 323 032 (328 223) kkr.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen uppgick till 61 857 (51 805) kkr.

Försäkringsersättningar (netto) uppgick till - 240 738 (- 166 095) kkr.

Återbäring och rabatter uppgick till - 20 000 (- 75 000)

Driftskostnaderna uppgick till -35 691 (- 40 195) kkr.

Livförsäkringsrörelsens resultat 2011 (2010)

Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 130 974 (98 429) kkr.

Premieinkomsten för egen räkning (netto) uppgick till 345 048 (351 224) kkr.

Kapitalavkastningen netto uppgick till 66 923 (55 199) kkr.

Försäkringsersättningar (netto) uppgick till – 267 656 (– 280 968) kkr.

Förändring i livförsäkringsavsättningar uppgick till 9 030 (12 020) kkr.

Återbäring och rabatter uppgick – 40 000 (–65 000)

Driftskostnaderna uppgick till 17 629* (23 728*) kkr.

Personalinformation

Förenade Liv Gruppförsäkrings personal är tillikaanställd i Folksam. Folksam är genom medlemskapet i Arbetsgivarorganisationen-KFO bunden av kollektivavtal om löner och allmänna anställningsvillkor för tjänstemän med Försäkringstjänstemannaförbundet-FTF, Handelsanställdas förbund och Jusek. Avtalet med Jusek omfattar samtliga anställda som är medlem i ett fackförbund som är medlem i SACO. Folksams tjänstepensioner, KTP-planen, är kollektivavtalsreglerad med de fackliga motparterna.

Som ett led i att positionera Förenade Liv Gruppförsäkrings varumärke ytterligare på marknaden arbetar företaget intensivt med att positivt förstärka företagskulturen enligt "Förenade Liv stilen". "Förenade Liv stilen" är ett dokument framtaget av medarbetarna på Förenade Liv Gruppförsäkring som ska vara vägledande för all personal när det gäller hur personalen uppträder mot varandra och mot våra kunder. Not 34. Medelantal anställda samt löner och andra ersättningar innehåller information om principer för ersättning till ledande befattningshavare.

Bolagsstyrning

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att ett bolag sköts på ett för ägarna så effektivt sätt som möjligt. En övergripande målsättning med Folksams bolagsstyrning – förutom att den ska överensstämma med bolagets vision och etiska principer – är att säkerställa en bra avkastning för Folksams kunder.

Bolagsstyrningen av Förenade Liv Gruppförsäkring följer de regelverk som gäller inom moderbolaget Folksam Liv och utgår från svensk lagstiftning, och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Folksam tillämpar också Svensk Kod för bolagsstyrning. Utöver de externa styrande regelverken finns cirka 80 interna regelverk som klassificeras som övergripande.

Instruktioner och regelverk som har fastställts i moderbolagets styrelse och som har bäring på Förenade Liv Gruppförsäkring tas därefter i Förenade Liv Gruppförsäkring styrelse. Vissa av regelverken fastställs årligen, oavsett om de förändras eller inte. Varje kvartal redovisas för styrelsen den ekonomiska ställningen i form av de kvartalsbokslut som genomförs i Folksam.

Tvister

Förenade Liv Gruppförsäkring har inga eller ett fåtal klagomål eller rättstvister. I de fall Förenade Liv Gruppförsäkring bedömer att ekonomisk ersättning kan komma att utgå eller att tvistig återbetalning kan förväntas utbli har reservering gjorts efter bedömning i varje enskilt ärende.

Ekologiskt och ekonomiskt perspektiv

Genom att vara en del av Folksam verkar Förenade Liv Gruppförsäkring för att kunna påverka och långsiktigt förändra samhället för att uppnå ökad hållbarhet och trygghet för individen. Till grund för vilka företag Folksam investerar i ligger etiska placeringskriterier. Kriterierna berör mänskliga rättigheter, korruption och miljö. Vissa företag väljs bort oavsett hur bra deras arbetsmiljö eller miljöpåverkan är. Därför finns ett negativt, uteslutande kriterium för tobak. Genom aktiv bolagsstyrning kan Förenade Liv Gruppförsäkring i samarbete med Folksam påverka bolagen.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Förmågan att identifiera, förebygga och hantera risker blir allt viktigare. De risker som hanteras på rätt sätt kan leda till nya möjligheter och värdeskapande, medan risker som inte behandlas rätt kan leda till stora skador och kostnader. Folksams risker hanteras på ett enhetligt sätt och utgår ifrån en helhetssyn på risksituationen i både nutid och framtid. Se vidare i not 2 för en mer detaljerad redogörelse av riskhanteringen i företaget.

Riskhanteringsprocessen

Riskhanteringsprocessen omfattar att identifiera, värdera, hantera, övervaka och rapportera alla väsentliga risker.

* Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring överstiger livförsäkringsrörelsens driftskostnader.

Identifiera

På ett enhetligt och systematiskt sätt identifieras och kartläggs risker i enlighet med företagets riskkategorisering. Identifierade risker beskrivs, registreras och kategoriseras. Till samtliga risker kopplas också uppgifter om vilka enheter och vilka bolag som berörs. Alla identifierade risker tilldelas en riskägare och åtgärder tas fram för att hantera och förebygga riskerna.

Värdera

Risker värderas på ett enhetligt sätt och kvantifieras, där så är möjligt, med vedertagna mätmetoder. Risker kan värderas mer eller mindre precist, och beroende på risktyp är värderingen kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Trafikljuset, som är Finansinspektionens verktyg för mätning av risker i försäkringsbolag används som metod för att värdera försäkrings-, finansiella risker (marknadsrisker och kreditrisker).

För att beräkna hur mycket kapital företaget behöver enligt Trafikljuset för att täcka sina risker utförs ett antal fördefinierade stressscenarier. De olika scenarierna ger upphov till det totala kapitalkravet (enligt Trafikljuset) på företaget och sätts i relation till företagets tillgängliga kapital.

Hantera

Hantering av risker sker med hjälp av regelverk, processer och kontrollaktiviteter. Det är verksamhetens och företagsledningens ansvar att prioritera de åtgärder som planeras.

Övervaka

Övervakning innefattar den dagliga/löpande bevakningen av risker och åtgärder, samt att riskerna ligger inom fastställda limiter. Nödvändiga processer och rutiner skapas för att följa upp riskarbetet. Det är den operativa verksamheten som ansvarar för att åtgärder och risker kontinuerligt övervakas.

Rapportera

Samtliga väsentliga risker rapporteras till styrelse och vd för att ge en allsidig och saklig bild över den totala risksituationen. Rapportering av den aggregerade risksituationen sker genom skriftliga riskrapporter.

Organisation och ansvarsfördelning

För att tydliggöra styrning och ansvar för riskhantering och riskkontroll görs en uppdelning av verksamheten uppdelad i tre ansvarslinjer.

Den första ansvarslinjen utgörs av enheter, moder- och dotterbolag samt utlagd verksamhet. Dessa ansvarar för att leda verksamheten så att de av styrelsen fastställda målen uppfylls. De äger och hanterar risker, d.v.s. ansvarar för riskhanteringsaktiviteter, uppföljningar samt regelefterlevnad. Den andra ansvarslinjen utgörs av styrnings- och kontrollfunktioner som ska säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering. Styrnings- och kontrollfunktionerna stödjer och följer upp den första ansvarslinjen utifrån ramverk för intern styrning och kontroll, ansvarar för att ha en övergripande bild av risksituationen i företaget och rapporterar denna till styrelse och vd.

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevision. Internrevisionen granskar och utvärderar, på styrelsens uppdrag, den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhantering.

Solvens 2

Solvens 2 är samlingsnamnet för de nya solvensregler för försäkringsbolag som just nu arbetas fram inom EU. Direktivet är tänkt att stärka sambandet mellan solvenskraven och riskerna för försäkringsbolag. Genom ökad riskkontroll skall bolagens styras på ett sundare och mer ändamålsenligt sätt. Det finns även ett tydligt kundperspektiv inbyggt. Solvens 2 är ett led i ett större arbete för att skapa en gemensam europeisk finansmarknad.

Redan 2010 påbörjade Förenade Liv Gruppförsäkring, genom ett koncerngemensamt program inom Folksam, anpassningen till regelverket. Under 2011 har arbetet intensifierats och i huvudsak fokuserat på att samordna anpassningen av processer och systemstöd för styrning och rapportering av verksamheten. I övrigt stärks de kvalitativa egenskaperna i bolagens organisation och regelverk.

Solvens 2 är en viktig del av moderniseringen av Folksam, Förenade Liv Gruppförsäkring och resten av branschen, en utveckling som är bra för både kunderna och bolaget.

Förväntningar på framtida utveckling

Förenade Liv vill positionera sig tydligare gentemot förmedlarna och arbetar hårt för att nå den positionen.

Utveckling av befintligt bestånd samt nå nya avtalspartner ska gynna tillväxtmålen i bolaget.

Femårsöversikt och nyckeltal totalt, kkr

RESULTAT	2011	2010	2009	2008	2007
Premieintäkt för egen räkning (netto)	323 032	328 223	294 499	269 101	279 481
Premieinkomst för egen räkning (netto)	345 048	351 224	335 859	335 209	313 838
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	128 781	107 004	144 633	23 883	- 5 656
Försäkringsersättningar, netto	-508 395	-447 064	- 514 111	- 468 835	- 508 509
Förändring i livförsäkringsavsättningar	9 030	12 020	10 030	10 020	12 050
Driftskostnader i försäkringsrörelsen	-18 062	-16 467	- 24 499	- 32 095	- 52 596
Återbäring och rabatter, netto	-60 000	-140 000	-	-	- 11
Övriga tekniska intäkter och kostnader	-	2 226	-	-	-
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	219 434	197 166	246 411	137 283	38 597
Årets resultat	128 670	114 941	142 455	80 578	- 5 252
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar till verkligt värde	2 828 922	2 632 395	2 369 693	2 055 745	1 955 636
Försäkringstekniska avsättningar	1 857 097	1 782 209	1 632 827	1 513 307	1 529 032
Konsolideringskapital					
Eget kapital	996 287	867 617	757 139	615 104	534 526
Obeskattade reserver	234 739	189 078	146 517	94 205	69 800
Efterställda skulder	-	-	-	-	-
Uppskjuten skattefordran/-skuld	26 528	16 417	8 585	-	- 18 018
Totalt konsolideringskapital	1 257 554	1 073 112	912 241	709 309	586 308
Kapitalbas, Mkr	1 258	1 073	913	709	604
Erforderlig solvensmarginal, Mkr	160	156	138	152	138
NYCKELTAL					
Skadeförsäkringsrörelse					
Skadeprocent	75	47	79	81	87
Driftskostnadsprocent *	11 (18)	12 (14)	11 (14)	5 (12)	8 (11)
Totalkostnadsprocent *	86 (93)	59 (61)	90 (93)	86 (93)	95 (98)
Livförsäkringsrörelse					
Förvaltningskostnadsprocent *	1,6 (5,1)	1,5 (4,3)	1,8 (4,4)	2,5 (4,7)	3,6 (4,8)
Administrationskostnadsprocent	13,9	10,7	10,2	10,8	12,4
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning, procent	3,0	2,8	2,7	4,0	3,4
Totalavkastning, procent	5,4	5,2	7,5	2,4	1,7
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad, procent	146 (188)	119**(158)	145	117	99

*Nyckeltal angivna inom parentes har beräknats exklusive driftskostnadsintäkter, huvudsakligen innehållande vinstandel från återförsäkrare, för att vara jämförbara med tidigare år.

Nyckeltal avseende direktavkastning redovisas för åren 2007-2009 enligt FFFS 2008:26. Nyckeltal avseende totalavkastningen redovisas för åren 2007-2009 enligt Svensk försäkrings rekommendation för rapportering av totalavkastning.

**From 2010 beräknas konsolideringsgraden endast i skadeförsäkringsrörelsen. Inom parentes är det beräknat enligt tidigare princip för att vara jämförbart.

Marknadsutveckling

Året inleddes med en svag svensk börsutveckling, men med uppgångar på flertalet övriga aktiemarknader. Räntor inledde svagt stigande med en stark tilltro till den svenska konjunkturutvecklingen och viss oro för inflation. Nyhetsflödet dominerades inledningsvis av protester och demonstrationer i Tunisien och Egypten för att senare i mars handla mer om jordbävningen, tsunamin och kärnkraftolyckan i Japan.

I Sverige var börserna starka en period under våren, understödd av starka bolagsrapporter. Under senare delen av våren kom tidningarna återigen mer att handla om skuldkrisen i Europa och särskilt Grekland kom i fokus igen. I södra Europa steg statsräntorna medan de i norr började sjunka när kapital sökte sig till statsfinansiellt starkare länder som Tyskland och Sverige.

Efter sommaren blev det statsfinansiella läget akut i framför allt Grekland och en eurokris med annalkande konjunkturförsvagning var i antågande. På några veckor sjönk börserna med uppemot 20 procent och långa svenska statsobligationsräntor sjönk med nära en procentenhet till rekordlåga nivåer. För kreditobligationer var räntenedgången betydligt mindre till följd av oro för kreditförluster och finansieringsproblem i det europeiska banksystemet. Trots intensiva försök från Europas statschefer att lösa eurokrisen så steg statsräntorna i södra Europa och kapital fortsatte istället att söka sig till bland annat Sverige, med följd att trycket nedåt på svenska räntor var fortsatt stort. I november nådde europroblemen även Tyskland och en svårsäld statsobligationsemission fick till följd att den svenska räntan blev väsentligt lägre än den tyska.

Under året som helhet sjönk den svenska börserna med ca 14 procent och internationella börser, sammanvägda som MSCI World-index, gick ner med ca 5 procent i lokal valuta, men ca 2 procent i svenska kronor till följd av valutakursförändringar under året. Den 5-åriga statsobligationsräntan som vid början av året låg på nivåer upp emot 3,3 procent bottnade i december på 1,0 procent.

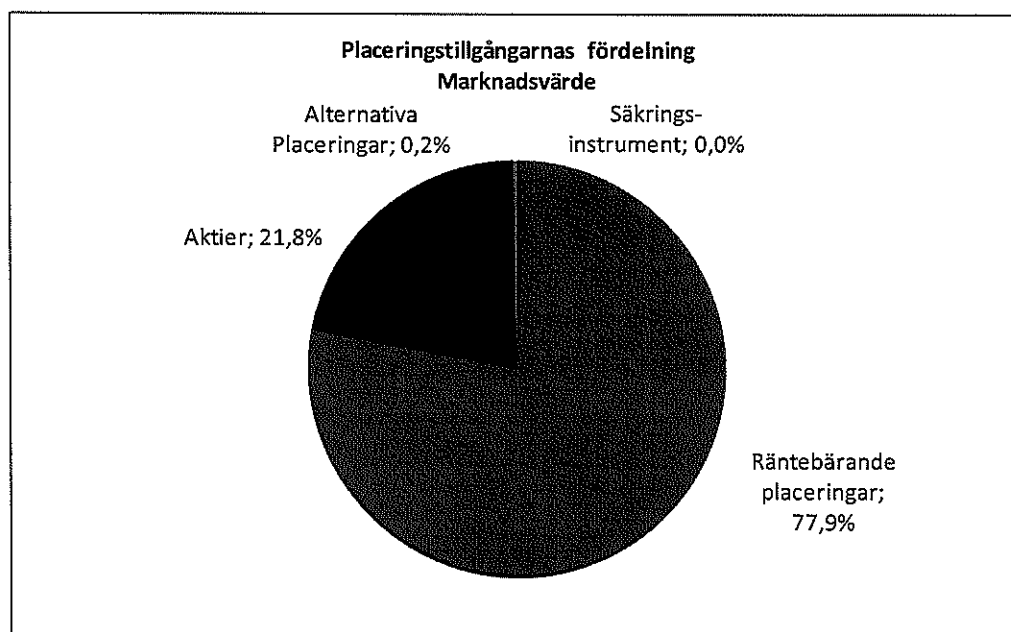
Fastighetsmarknaden i Sverige var under året relativt stark, framförallt under första halvåret, men efter sommaren noterades en viss avmatning. För kommersiella fastigheter var lokalefterfrågan fortsatt god och bidrog till en god värdeutveckling. Efterfrågan på bostäder i storstadsområdena är fortfarande hög och bidrar också till en god värdeutveckling. Det finns ett ökande intresse i marknaden för bostadsfastigheter med inriktning på äldreboende

Totalavkastningstabell

	Ingående marknads- värde	Utgående marknads- värde	Total- avkastning 2011	Total- avkastning 2011	Total- avkastning 2010	Total- avkastning 2009
Mkr	2011-01-01	2011-12-31	Mkr	%	%	%
Räntebärande	2 031	2 301	204	9,8 %	2,4 %	2,6 %
Aktier	683	645	-64	- 9,2 %	13,8 %	29,6 %
Alternativa placeringar	7	6	0	- 4,2 %	- 5,1 %	- 10,1 %
Valuta	1	1	13	n/a	n/a	n/a
Totalt	2 721	2 953	152	5,4 %	5,20 %	7,50 %

Totalavkastningstabellen är uppställd enligt rekommendation från Försäkringsförbundet och bolagets riktlinjer för mätning och rapportering av totalavkastning.

I not Avstämning av totalavkastningstabell redovisas hur värdena i tabellen är kopplade till resultat- och balansräkningen.

Kapitalförvaltning

Totalavkastningen 2011 på bolagets tillgångar blev 5,4 (5,2) procent, motsvarande 152 (131) miljoner kronor.

Det som i huvudsak förklarar totalavkastningen är bolagets strategiska tillgångsfördelning, vilken bland annat styrs av försäkringsåtagandenas art och bolagets risktolerans. Årets avkastning förklaras huvudsakligen av att merparten av placeringarna skett i räntebärande värdepapper vilka till följd av sjunkande räntor haft en god avkastning. Avkastningen i aktier har varit negativ. Aktieexponeringen som vid årets ingång var ca 25 procent hade vid årets utgång minskat till ca 24 procent, främst till följd av aktiekursnedgångar. Valutaexponeringen har under året varit ca 13 procent. Durationen i bolagets räntebärande tillgångar har under huvuddelen av året varit mellan 4 och 5 år för att under slutet av året ha minskats till under 4 år.

Förslag till resultatdisposition

Bolaget redovisar ett totalt resultat på 128 670 240,41 kronor.

Skadeförsäkringsrörelsen redovisar ett resultat på 48 243 903 kronor. Styrelsen och verkställande direktören föreslår stämman att årets resultat, kronor, behandlas på följande sätt:

Till konsolideringsfonden avsätts 48 243 903 kronor

Livförsäkringsrörelsen redovisar ett resultat på 80 426 337,41 kronor. Styrelsen och verkställande direktören föreslår stämman att årets resultat kronor, behandlas på följande sätt:

Till konsolideringsfonden avsätts 80 426 337,41 kronor

Resultaträkning

kkkr		2011	2010
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	Not 3		
Premieintäkt		349 417	344 678
Premier för avgiven återförsäkring		- 26 385	-16 455
		323 032	328 223
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		61 857	51 805
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar	Not 6		
Före avgiven återförsäkring		- 189 858	- 164 890
Återförsäkrares andel		32 321	44 605
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		- 53 424	- 17 477
Återförsäkrares andel		- 29 777	- 28 333
Återbäring och rabatter		- 20 000	-75 000
Driftskostnader	Not 8	- 35 691	- 40 195
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		88 460	98 737
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	Not 3		
Premieinkomst		491 155	488 930
Premier för avgiven återförsäkring		- 146 107	- 137 706
		345 048	351 224
Kapitalavkastning, intäkter	Not 4	59 428	46 750
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 5	56 510	38 350
Övrig teknisk intäkt			2 226
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar	Not 6		
Före avgiven återförsäkring		- 347 471	-352 369
Återförsäkrares andel		78 108	87 156
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		3 207	- 10 935
Återförsäkrares andel		- 1 500	- 4 820
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f.e.r	Not 7	9 030	12 020
Återbäring och rabatter		- 40 000	-65 000
Driftskostnader	Not 8	17 629	23 728
Kapitalavkastning, kostnader	Not 9	-8 131	- 15 174
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 10	- 40 884	- 14 727
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		130 974	98 429
ICKE TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		88 460	98 737
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		130 974	98 429
Kapitalavkastning, intäkter	Not 4	66 308	51 917
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 5	62 399	42 161
Kapitalavkastning, kostnader	Not 9	- 21 705	- 26 083
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 10	- 45 144	- 16 190
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		- 61 857	- 51 805
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		219 434	197 166
Bokslutsdispositioner	Not 12	- 45 661	- 42 561
Resultat före skatt		173 773	154 605
Skatt på årets resultat	Not 13	- 45 103	- 39 664
ÅRETS RESULTAT		128 670	114 941

Rapport över totalresultat

Kkr	2011	2010
Periodens resultat	128 670	114 941
Totalresultat för perioden	128 670	114 941

Resultatanalys

kkr	Skadeförsäkringsrörelse		Livförsäkringsrörelse (Övrig livförsäkring)	
	Total	Sjukdom och olycksfall	Premiebefrielseförsäkring	Grupplivförsäkring
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	840 572	349 417	6 164	484 991
Premier för avgiven återförsäkring	- 172 492	- 26 385	-	- 146 107
Premier för egen räkning	668 080	323 032	6 164	338 884
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	61 857	61 857	-	-
Kapitalavkastning, intäkter	59 428	-	10 754	48 674
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	56 510	-	10 226	46 284
Utbetalda försäkringsersättningar				
Före avgiven återförsäkring	- 537 329	- 189 858	- 6 945	- 340 526
Återförsäkrarens andel	110 429	32 321	1 515	76 593
Förändring i avsättning för oreglerade skador				
Före avgiven återförsäkring	- 50 217	- 53 424	3 200	7
Återförsäkrarens andel	- 31 277	- 29 777	- 1 500	-
Förändring i andra försäkringstekniska avsättn. f.e.r	9 030	-	9 030	-
Återbäring och rabatter	- 60 000	- 20 000	-	- 40 000
Driftkostnader	- 18 062	- 35 691	887	16 742
Kapitalavkastning, kostnader	- 8 131	-	- 1 471	- 6 660
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	- 40 884	-	- 7 398	- 33 486
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	88 460	88 460		
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	130 974	-	24 462	106 512
Totalt tekniskt resultat	219 434			
Avvecklingsresultat före avgiven återförsäkring	191 845	47 625	10 901	133 319
Avvecklingsresultat för egen räkning	205 919	29 006	7 574	169 339
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring				
Livförsäkringsavsättningar	128 140	-	128 140	-
Avsättning för oreglerade skador				
Avsättning för fastställda skador	1 204 624	869 541	-	335 083
Avsättning för ej fastställda skador	-	-	-	-
Avsättning för sjukräntor	170 200	138 000	32 200	-
Skadebehandlingsreserv	75 433	64 730	1 703	9 000
Summa avsättning oreglerade skador	1 578 397	1 072 271	162 043	344 083
Avsättning för återbäring och rabatter	278 700	95 000	-	183 700
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar				
Livförsäkringsavsättning	75 040	-	75 040	-
Avsättning för oreglerade skador	142 228	128 007	14 221	-
Summa återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	217 268	128 007	89 261	-
Konsolideringsfond	852 617	293 416	35 063	524 138

Balansräkning

TILLGÅNGAR

kkkr		2011	2010
Placeringstillgångar			
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	Not 14	647 719	685 495
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 15	2 179 652	1 945 970
Derivat	Not 29	1 551	930
		2 828 922	2 632 395
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättningar	Not 22	75 040	80 040
Avsättningar för oregerade skador	Not 23	142 228	173 506
		217 268	253 546
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	Not 16	952	3 406
Övriga fordringar	Not 17	12 365	16 976
Uppskjuten skattefordran	Not 25	-	-
		13 317	20 382
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	Not 19	628	532
Kassa och bank		266 108	198 541
		266 737	199 073
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		39 871	35 923
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 20	1 626	1 676
		41 497	37 599
SUMMA TILLGÅNGAR	Not 32	3 367 741	3 142 995

Balansräkning

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

klr		2011	2010
Aktiekapital			
Aktiekapital (15 000 aktier)		15 000	15 000
Konsolideringsfond		852 617	737 676
Årets resultat		128 670	114 941
		996 287	867 617
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond	Not 21	234 739	189 078
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Livförsäkringsavsättning	Not 22	128 140	142 170
Avsättning för oreglerade skador	Not 23	1 450 257	1 400 040
Avsättning för återbäring och rabatter	Not 24	278 700	240 000
		1 857 096	1 782 210
Andra avsättningar			
Avsättningar för skatter	Not 25	26 528	16 417
Pensioner och liknande förpliktelser	Not 26	6 233	5 718
		32 761	22 135
Depåer från återförsäkrare	Not 27	166 999	222 658
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	Not 28	7 053	5 800
Skulder avseende återförsäkring		34 487	30 271
Derivat	Not 29	737	104
Övriga skulder	Not 30	30 713	14 960
		72 990	51 135
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 31	6 869	8 162
		6 869	8 162
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not 32	3 367 741	3 142 995
Ställda panter	Not 33	2 798 264	2 577 973
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga
Åtaganden		Inga	Inga

Rapport över förändringar i eget kapital

kkkr

Eget kapital	Aktie- kapital	Konsoli- derings fond	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2010-01-01	15 000	595 221	142 455	752 676
Föregående års vinstdisposition	–	142 455	– 142 455	–
Årets resultat	–	–	114 941	114 941
Årets övrigt totalresultat	–	–	–	–
Utgående balans 2010-12-31	15 000	737 676	114 941	867 617
Föregående års vinstdisposition	–	114 941	– 114 941	–
Årets resultat	–	–	128 670	128 670
Årets övrigt totalresultat	–	–	–	–
Utgående balans 2011-12-31	15 000	852 617	128 670	996 287

Kassaflödesanalys

klr	2011	2010
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före bokslutsdispositioner ¹⁾	219 434	197 166
Justering för poster som inte ingår i det löpande kassaflödet ²⁾	31 099	109 569
Betald skatt	- 32 514	- 41 993
Kassaflöde från den löpande verksamheten	218 019	264 742
före förändring i tillgångar och skulder		
Förändring av placeringstillgångar, livförsäkring ³⁾	- 151 484	- 223 094
Förändring av övriga rörelsefordringar	38 219	33 368
Förändring av övriga rörelseskulder	- 41 843	- 71 131
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	- 155 108	3 885
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förändring av materiella tillgångar	- 266	-
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	- 266	-
ÅRETS KASSAFLÖDE	62 645	3 885
Likvida medel vid årets början	198 952	195 728
Kursdifferens i likvida medel	61	- 661
Likvida medel vid årets utgång ⁴⁾	261 658	198 952
ÅRETS KASSAFLÖDE	62 645	3 885
¹⁾ Under perioden betald ränta	- 14 397	- 16 260
Under perioden erhållen ränta	69 947	58 293
Summa betalda och erhållna räntor	55 550	42 033
²⁾ Avskrivningar	170	181
Realiserad vinst (-) / förlust (+)	- 22 582	- 24 351
Orealiserad vinst (-) / förlust (+)	- 32 882	- 49 595
Valutakursvinst (-) / -förlust (+)	- 6 676	14 681
Förändring av upplupet anskaffningsvärde räntebärande värdepapper	17 667	18 845
Förändring av avsättningar avseende försäkringsavtal	74 887	149 383
Förändring av avsättning pensionsförpliktelse	515	425
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	31 099	109 569
³⁾ Förändring av placeringstillgångar, livförsäkring	2011	2010
Investering i placeringstillgångar, livförsäkring	- 1 162 766	- 1 672 928
Försäljning av placeringstillgångar, livförsäkring	1 011 282	1 449 834
Summa förändring av placeringstillgångar, livförsäkring	- 151 484	- 223 094
⁴⁾ Kassa och banktillgodohavanden	266 108	198 541
Kortfristiga placeringar jämställda med likvida medel	- 4 450	411
Likvida medel vid årets utgång	261 658	198 952

Som kortfristiga placeringar har klassificerats ej likviderade affärer avseende aktier och obligationer vilka likvidregleras i nära anslutning till affärsdagen.

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avser period 2011-01-01 - 2011-12-31 och avser Förenade Liv Gruppförsäkring AB med organisationsnummer 516401-6569 med säte i Stockholm. Bolaget ägs till 100 % av Folksam ömsesidig livförsäkring med organisationsnummer 502006-1585 med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Hälsingegatan 49. Folksam ömsesidig livförsäkring upprättar koncernredovisning där ej vinstutdelande dotterbolag ej konsolideras.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Förenade Liv Gruppförsäkrings årsredovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26, FFFS 2009:12 samt FFFS 2011:28 och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Bolaget tillämpar så kallad Lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Förutsättningar vid upprättande av försäkringsföretagets finansiella rapporter

Bolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Vid upprättande av de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS görs bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. I not 38 Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs bedömningar och uppskattningar som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna.

De viktigaste antagandena som påverkar redovisade belopp för tillgångar och skulder är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna.

Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet. Eventuellt överskott eller underskott redovisas i sin helhet i resultaträkningen som ett avvecklingsresultat.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har, med undantag för året 2007-2008 i femårsöversikten, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna om inte annat framgår nedan.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 10 april 2012. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på stämman den 18 april 2012.

Ändrade redovisningsprinciper

Bolaget tillämpar samma redovisningsprinciper i år som tidigare år.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. räkenskapsår 2012 och framåt planeras inte att förtidstillämpas. Ingen av de nya eller ändrade standarderna och tolkningsuttalandena som ännu inte trätt i kraft bedöms få någon väsentlig påverkan på bolagets finansiella rapporter.

IFRS 9 Financial Instruments avses ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering senast från och med 2015. IASB har publicerat den första av tre delar som kommer att utgöra den slutliga IFRS 9. Denna första del behandlar klassificering och värdering av finansiella tillgångar. De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av två kategorier, där värdering sker till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde används för instrument som innehas i en affärsmodell vars mål är att erhålla de kontraktuella kassaflödena; vilka ska utgöra betalningar av kapitalbelopp och ränta på kapitalbeloppet vid specificerade datum. Övriga finansiella tillgångar redovisas till verkligt värde och möjligheten att tillämpa "fair value option" som i IAS 39 behålls. Förändringar i verkligt värde ska redovisas i resultatet, med undantag för värdeförändringar på egetkapitalinstrument som inte innehas för handel och för vilka initialt val görs att redovisa värdeförändringar i övrigt totalresultat. Värdeförändringar på derivat i säkringsredovisning påverkas inte av denna del av IFRS 9, utan redovisas till vidare i enlighet med IAS 39.

I avvaktan på att alla delar av standarden blir färdiga har Förenade Liv Gruppförsäkring ännu inte utvärderat effekterna av den nya standarden. Företaget har inte beslutat om de nya principerna ska börja tillämpas i förtid eller från och med den 1 januari 2015.

IFRS 13 Fair Value Measurement. En ny enhetlig standard för mätning av verkligt värde samt förbättrade upplysningskrav. Standarden ska tillämpas framåtriktat på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013 eller senare. Företaget har ännu inte gjort någon utvärdering om IFRS 13 kommer att medföra någon ändring i de metoder som idag tillämpas för värdering till verkligt värde.

Redovisning av försäkringsavtal

Klassificering av avtal

Förenade Liv Gruppförsäkring genomför löpande en klassificering av alla avtal utifrån den försäkringsrisk de innehåller och därmed den ekonomiska påverkan som en försäkringshändelse har för bolaget. För att räknas som ett försäkringsavtal ska den ekonomiska påverkan vara betydande. Bolaget har bedömt att den ekonomiska påverkan är betydande om försäkringsrisken är minst fem procent. Är ekonomisk påverkan försumbar räknas avtalet som ett finansiellt instrument. All verksamhet i bolaget redovisas som försäkringsavtal eftersom de innehåller betydande försäkringsrisk. Det medför att alla avtal redovisas som försäkringsavtal enligt tidigare tillämpade principer.

Klassificering av försäkringsavtal utifrån regelverk avseende tjänstepension

Alla försäkringar är klassificerade som övrig livförsäkring. Som tjänstepensionsförsäkring avses livförsäkring där utbetalningar av försäkringsbelopp, engångsbelopp eller periodiska utbetalningar, är beroende av en eller flera personers uppnående eller förväntade uppnående av viss ålder, och har samband med yrkesutövning, samt försäkringar som meddelas som tillägg till sådana försäkringar. Inga sådana försäkringar finns då alla försäkringar inom livförsäkringsrörelsen ger ersättning vid den försäkrades dödsfall, eller är tillägg till sådan försäkring.

Intäktsredovisning/Premieinkomst

Som premieintäkt/-inkomst redovisas premier för försäkringsavtal för vilka bolagets ansvar inträtt under verksamhetsåret.

Utbetalda försäkringsersättningar

Som utbetalda försäkringsersättningar redovisas utbetalningar till försäkringstagare under räkenskapsåret på grund av inträffade försäkringsskador, oberoende av när skadan inträffat.

Driftskostnader

Samtliga driftskostnader fördelas i resultaträkningen efter funktionerna anskaffning, skadereglering, administration, provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring, kapitalavkastning kostnader samt i vissa fall övriga tekniska kostnader.

Avgiven återförsäkring

Som premie för avgiven återförsäkring redovisas belopp som betalats ut under räkenskapsåret. Avdrag görs för belopp som gottskrivits på grund av förändring av återförsäkrarens andel av proportionella återförsäkringsavtal.

Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar motsvarar återförsäkrarens ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna avtal. Bolaget bedömer nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal varje helårs- och delårsbokslut. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde på tillgången skrivs tillgången ned till återvinningsvärdet och nedskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar består av livförsäkringsavsättningar och avsättning för oreglerade skador samt avsättning för återbäring och rabatter. Förändring av försäkringstekniska avsättningar för försäkringsavtal redovisas över resultaträkning under respektive rubrik.

Se även not Livförsäkringsavsättning, not Avsättning för oreglerade skador, samt not Avsättning för återbäring och rabatter.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningarna motsvarar kapitalvärdet av framtida skadeutbetalningar minskat med kapitalvärdet av framtida avtalade premiebetalningar. Kapitalvärdena beräknas med beaktande av antaganden om framtida ränta, dödlighet och andra riskmått, driftskostnader och skatt. Se not till livförsäkringsavsättning. I resultaträkningen redovisas periodens förändring av livförsäkringsavsättning.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för kända men oreglerade skador har gjorts till sitt kända belopp med tillägg för beräknade återstående utbetalningskostnader samt beräknade återstående skaderegleringskostnader.

Avsättning för okända skador avseende såväl skadekostnader som skaderegleringskostnader har skett med hänsyn till erfarenhet av för varje tidpunkt inträffade men i efterhand rapporterade försäkringsfall. Den metod som används för okända oreglerade skador är chain-ladder. Denna metod är en vedertagen aktuariell metod som är väl kontrollerad och accepterad. Oavsett metod finns dock ett naturligt inslag av osäkerhet beroende på ändrade förutsättningar inom och utom bolaget över tiden, samt rent slumpmässiga svängningar. Utöver avsättningen för kommande skadeutbetalningar görs även avsättning för återstående skaderegleringskostnader.

Denna avsättning baseras på erfarenheter från tidigare års skaderegleringskostnader och en uppskattning av den totalt utestående mängden skador som återstår att reglera.

För sjukräntor beräknas avsättningarna med livaktuariella metoder. Detta innebär att man gör antagande om sannolikheten för insjuknande/tillfrisknande och driftkostnadsbelastning. Avsättning för oreglerade skador diskonteras inte.

Avsättning för återbäring och rabatter

Tilldelad återbäring består av återbäring som tilldelas försäkringstagarna men som vid bokslutstillfället ännu ej förfallit till betalning. Avsättningen avser grupplivförsäkring och kan endast minskas i samband med sänkta försäkringspremier.

Redovisning av kapitalavkastning

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto).

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar. Posten omfattar driftskostnader för kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto).

För placeringstillgångar som värderas till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna. Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som Övriga intäkter. Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen i skadeförsäkring redovisas under den icke-tekniska redovisningen. Kapitalavkastning i livförsäkringsrörelsen redovisas i det tekniska resultatet. Den totala kapitalavkastningen fördelas mellan verksamhetsgrenarna genom att ta hänsyn till de försäkringstekniska avsättningarna för respektive verksamhetsgren, konsolideringsfond samt årets resultat före kapitalavkastning.

Skatter

Avkastningsskatt

Bolaget betalar avkastningsskatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel på grupp pensionsförsäkring. Avkastningsskatt är inte en skatt på försäkringsföretagets resultat, utan betalas av bolaget för försäkringstagarnas räkning. Värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Kostnaden redovisas som en aktuell skattekostnad.

Inkomstskatt

Övriga verksamhetsgrenar beskattas enligt lagen om inkomstskatt. För den gren där skatten beräknas utifrån förmögenhetsmassan (avkastningsskatt) har ingen belastning av uppskjuten skatt skett. Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen och underliggande transaktioner redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas baserade på hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. I bolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. Uppskjutna

skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan aktier och andra egetkapitalinstrument, lånefordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuldinstrument, låneskulder samt derivat. Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. En finansiell tillgång tas bort från rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde. Värdeökningar respektive värdeminskningar samt i förekommande fall betald och upplupen ränta på derivat redovisas som nettoresultat av finansiella transaktioner.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallad Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdet förändringar redovisade i resultaträkningen. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde. I undergruppen finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori ingår följande placeringstillgångar: aktier och andelar, obligationer och räntebärande värdepapper som redovisas bland övriga finansiella placeringstillgångar.

Företaget har som princip att hänföra samtliga dessa placeringstillgångar som är finansiella instrument till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen därför att företaget löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrumenten.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs. Sådana instrument återfinns på balansposterna aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadsransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument.

Derivat

Derivat värderas till verkligt värde. Börshandlade ränte- och aktieterminer tas upp till det verkliga värdet utifrån senast officiella köp- eller säljkurs. Ränteswappar och swaptions värderas med hjälp av yieldkurvor baserad på köp- och säljkurs för interbankräntor, FRA-räntor och swapräntor samt avseende Swaptions; även volatilitetsytor. OTC-aktieindexoptioner marknadsvärderas med hjälp av Black & Scholes värderingsmodell, med marknadsdata som input. Valutaterminer värderas med hjälp av noterad köpkurs mot kronor för aktuell valuta vid värderingsdagens slut och yieldkurvor för de två valutorna för aktuell löptid. Transaktionskostnader för derivat kostnadsförs.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Till denna kategori hänförs eventuella lån med säkerhet i fast egendom, övriga lån, övriga finansiella placeringstillgångar förutom de organisatoriska innehav som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, lån lämnade till koncernföretag, övriga fordringar inklusive likvida medel samt upplupna ränteutgifter. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, finansiella skulder som innehas för handel och finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori. I den förstnämnda delkategorin ingår derivat med negativt verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde. Det redovisade värdet för leverantörsskulder är en godtagbar approximering av det verkliga värdet.

Till vilken kategori företagets finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not Kategorier av finansiella tillgångar och skulder.

Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar i kategorin lånefordringar/kundfordringar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar bolaget om det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning till följd av att en eller flera händelser (förlusthändelser) inträffat efter det att tillgången redovisas för första gången och att dessa förlusthändelser har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena från tillgången eller gruppen med tillgångar. Om det finns objektiva bevis som tyder på att ett nedskrivningsbehov kan finnas så betraktas dessa tillgångar som osäkra. Objektiva bevis utgörs av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet.

Det redovisade värdet efter nedskrivningar på tillgångar tillhörande kategorin lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflödena diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet.

Nedskrivningar av tillgångar inom kategorin lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Leasade tillgångar

Samtliga leasingavtal har klassificerats som operationella och redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsförs/intäktas över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet, vilket kan skilja sig åt från vad som de facto erlagts som leasingavgift under året.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig teknisk intäkt/kostnad.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod vilken uppgår till 5 år för samtliga redovisade maskiner och inventarier.

Nedskrivningsprövning för materiella tillgångar

De redovisade värdena för tillgångarna prövas vid varje balansdag. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionsförpliktelserna i Folksam omfattar avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse eller genom försäkring. Folksam ömsesidig sakförsäkring har betalningsansvaret för pensionsplanen.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där Folksams förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Förmånsbestämda pensionsplaner

I juridisk person tillämpas andra principer för redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner än de som anges i IAS19. Förenade Liv följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Pensionering i egen regi

Folksam har utöver de kollektivavtalade pensioner som tryggats i Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse utfäst till vissa anställda att ersätta 65 procent av lönen för dem som väljer att gå i pension från 62 års ålder. Förändring i pensionsförpliktelserna redovisas över i resultaträkningen. Se vidare not 26.

Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Syftet med reservposter under eget kapital

Konsolideringsfond

Här redovisas det belopp som får användas för förlusttäckning och andra ändamål som följer av bestämmelser i bolagsordningen.

Då bolaget är ömsesidigt bedrivet och därmed ej får dela ut vinst till ägarna sätts ansamlade vinster/förluster av till konsolideringsfonden.

Not 2. Upplysning om risker**Upplysningar om risker**

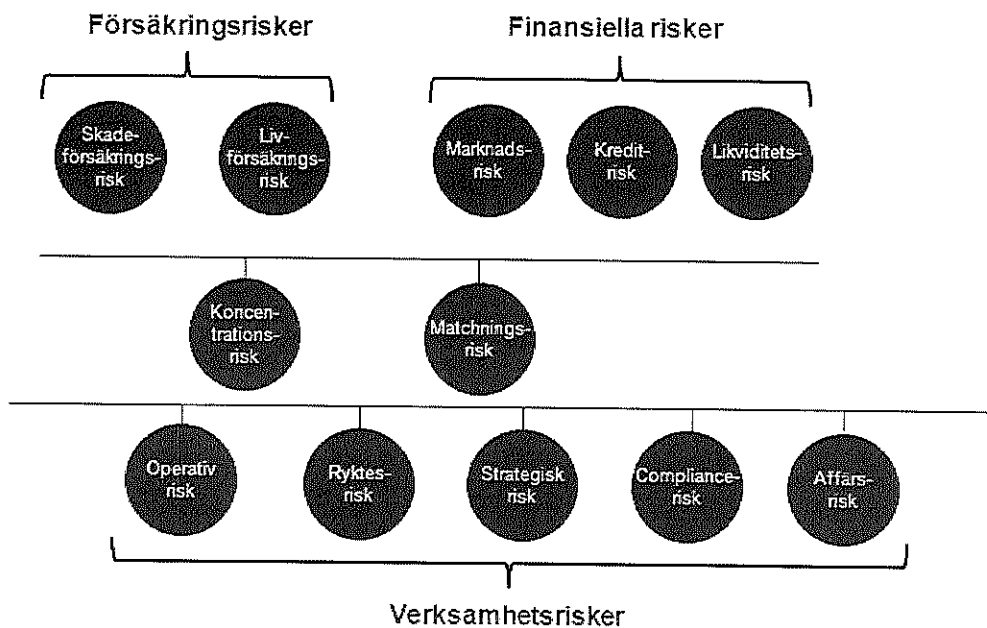
Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i försäkringsföretag. Nedanstående not omfattar en beskrivning av Förenade Liv Gruppförsäkring AB:s (nedan Förenade Liv) riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, affärsrisker, strategiska risker, ryktesrisker och compliancerisker.

Övergripande riskhantering

Förmågan att identifiera, förebygga och hantera risker blir allt viktigare för ett företag. Riskhanteringen ger åtgärdsberedskap samt möjlighet att planera och genomföra aktiviteter för att öka möjligheterna att nå företagets mål. Risker som hanteras på rätt sätt kan leda till nya möjligheter och värdeskapande medan risker som inte hanteras rätt kan leda till skador och stora kostnader. Risker inom Folksam hanteras med ett enhetligt och övergripande synsätt vilket utgår ifrån en helhetssyn på risksituationen. Syftet med riskhanteringen är att fånga alla väsentliga risker som är förknippade med organisationen och dess verksamhet i både nutid och framtid.

- Genom god riskhantering får styrelse och vd en allsidig och saklig bild av den totala risksituationen, vilket ökar förståelsen och kunskapen om riskerna och möjligheterna att nå målen.
- Genom att bedriva den övergripande riskhanteringen på ett enhetligt och strukturerat sätt ökar förståelsen och kunskapen i företaget om de risker och möjligheter som berör organisationen.
- Genom riskhanteringen kan risknivån påverkas och minskas så att kapitalbasen är tillräcklig i förhållande till risksituationen och även avvikelser i det förväntade ekonomiska resultatet kan begränsas.

Folksam är exponerat mot olika risker, vilka påverkar företagets finansiella ställning, resultat och måluppfyllelse. Dessa risker delas, på aggregerad nivå, in i riskkategorier enligt riskkartan på bilden nedan.:

För att beskriva riskhanteringen i risknoten har avsnitten delats in i Försäkringsrisker, Finansiella risker samt Verksamhetsrisker

Riskhanteringsprocessen

Folksams riskhanteringsprocess utgör en viktig beståndsdel av den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen utgör ett stöd i avvägningen mellan risktagande och möjlighet att nå uppsatta mål och är därmed en viktig del av den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen omfattar att identifiera, värdera, hantera, övervaka och rapportera alla väsentliga risker.

Identifiera

Ett enhetligt och systematiskt sätt används för att identifiera och kartlägga risker i enlighet med företagets riskkategorisering. Identifieringen av risker syftar till att upptäcka och klargöra alla väsentliga risker en organisation är utsatt för på både kort och lång sikt. Identifierade risker ska beskrivas, registreras och kategoriseras. Till samtliga risker kopplas också uppgifter om vilka enheter och vilka bolag som berörs. Alla identifierade risker tilldelas en riskägare och åtgärder tas fram för att hantera och förebygga riskerna.

Värdera

Företaget ska alltid sträva efter att värdera identifierade risker. För att risker ska kunna aggregeras till en bild över den totala risksituationen (dvs, riskprofilen) behöver riskerna värderas. Risker ska värderas på ett enhetligt sätt och, där så är möjligt, kvantifieras med vedertagna mätmetoder. Risker kan värderas mer eller mindre precist och noggrant, och beroende på risktyp är värderingen kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Med kvantitativ värdering (mätning) avses en skattning som är en numerisk beräkning eller överslagskalkyl. Med kvalitativ värdering (bedömning) avses en bedömning som är en översiktlig skattning av riskens påverkan. Den kvalitativa bedömningen kan exempelvis utgå från en värdering av risken från två perspektiv, dels vilken påverkan händelsen får om den inträffar samt vilken sannolikheten är att händelsen inträffar. Trafikljuset, som är Finansinspektionens verktyg för mätning av risker, används också som en metod för att värdera försäkrings- och finansiella risker (marknadsrisk och kreditrisk). För att beräkna hur mycket kapital företaget måste hålla enligt Trafikljuset för att täcka sina risker utförs ett antal fördefinierade stressscenarier. De olika scenarierna ger upphov till det totala kapitalkravet på företaget och sätts i relation till företagets kapitalbuffert.

Hantera

Vilken typ av hantering av risker är avhängigt riskens natur, men gemensamt är att det ska finnas t ex regelverk, processer och kontrollaktiviteter. Som en del av hantering av risker planeras och genomförs åtgärder för att styra eller begränsa risken. Det är verksamhetens och företagsledningens ansvar att prioritera de åtgärder som planerats utifrån den nytta den kommer att medföra för organisationen. Alternativet för hanteringen bör väljas baserat på den förväntade kostnaden för införandet samt de förväntade fördelarna. Alternativet vid beslutet om hanteringen av risken är att antingen acceptera risken, bevaka risken eller reducera risken. Effektiviteten i riskhanteringen uttrycks genom effekten av de föreslagna åtgärderna, såsom om risken kommer att elimineras eller i vilken grad den minskar.

Övervaka

Övervakning innefattar den dagliga/löpande bevakningen av riskerna och deras åtgärder, samt att riskerna till exempel ligger inom fastställda limiter. Det förutsätts att nödvändiga processer och rutiner skapas av verksamheten för att följa upp riskarbetet. Det är den operativa verksamheten som ansvarar för att se till att åtgärder och risker kontinuerligt övervakas.

Rapportera

Samtliga väsentliga risker som är förknippade med organisationen och dess verksamhet, i både nutid och framtid, ska löpande rapporteras till styrelse och vd, i såväl moder- som dotterbolag, för att ge en allsidig och saklig bild över den totala risksituationen. Rapportering av den aggregerade risksituationen sker genom skriftliga riskrapporter. Riskerna, liksom de åtgärder som är knutna till dessa, följs kontinuerligt upp. Gemensamma uppföljningar sker också för att få avstämningar av risksituationen.

Organisation och ansvarsfördelning

Organisation och ansvar

För att tydliggöra styrning av verksamheten och ansvar för riskhantering och riskkontroll har en uppdelning i tre ansvarslinjer gjorts.

Ansvarslinjer

Den första ansvarslinjen utgörs av enheter, moder- och dotterbolag samt utlagd verksamhet. Med detta menas att den första ansvarslinjen ansvarar för att leda verksamheten så att de av styrelsen fastställda målen uppfylls, äger och hanterar risker, dvs ansvarar för riskhanteringsaktiviteter, såsom att identifiera, värdera och hantera risker, uppföljningar av riskhanteringsaktiviteterna samt ansvarar för regelefterlevnad.

Den andra ansvarslinjen utgörs av styrnings- och kontrollfunktioner. Den andra ansvarslinjen stödjer, rådger och följer upp den första ansvarslinjen utifrån intern styrning och kontroll. Med detta menas att den andra ansvarslinjen bland annat:

- etablerar och upprätthåller regelverk inklusive principer och ramverk för intern styrning och kontroll,
- ansvarar för att ha övergripande och aggregerad bild av risksituationen, inklusive internkontroll avseende styrning, riskhantering och regelefterlevnad
- stödjer och rådger den första ansvarslinjen i tolkning, implementering och efterlevnad av regelverk inklusive principer och ramverk
- granskar och följer upp den första ansvarslinjen
- rapporterar till styrelse, vd och andra intressenter

Den tredje ansvarslinjen inom företaget utgörs av internrevision. Internrevisionen granskar och utvärderar, på styrelsens uppdrag, den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhantering.

Ansvar och roller

Ansvar för Folksam, och tillika Förenade Livs, riskhantering är fördelat och strukturerat på följande sätt:

Styrelsen

Det är styrelsens ansvar att se till att ett företags risker hanteras och kontrolleras på ett tillfredställande sätt. Styrelsen fastställer de riktlinjer som ska gälla för riskhantering och intern kontroll.

Revisionsutskott

Styrelserna för moderbolagen Folksam Sak och Folksam Liv har inom sig utsett ett revisionsutskott. Revisionsutskottet har till huvuduppgift att bistå styrelsen med att fullgöra dess skyldigheter och ansvar vad gäller att säkerställa den finansiella redovisningen och bedöma intern styrning och kontroll inklusive riskhantering för moderbolagen och dotterbolagen. Inom riskområdet har utskottet bland annat till uppgift att utvärdera:

- den interna styrningen och kontrollen
- väsentliga risker
- den interna revisionsprocessen

Koncernchefen /Vd

Vd ansvarar för att det finns interna regler och ansvariga för riskhantering och riskkontroll. Vd ansvarar också för att se till att hantering och uppföljning görs enligt dessa regler.

Riskkommittén

Riskkommitténs ansvar är att vara rådgivande inom frågor som berör riskhantering, såsom riskkategorisering och riskhanteringsprocess samt tillstyrka den aggregerade riskrapporten för företaget.

Riskavdelningen

Riskavdelningen ansvarar för genomförandet av den övergripande riskstyrningen samt att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering och oberoende riskkontroll. Riskavdelningen ska vara stödjande och rådgivande i frågor avseende en gemensam ändamålsenlig och effektiv riskhantering, i enlighet med en god intern styrning och kontroll.

Riskavdelningen ska se till att det åtminstone finns en riskansvarig för varje företag (Risk Manager) som står under Finansinspektionens tillsyn samt för varje riskkategori (Riskkategoriansvarig).

Risk Manager

Risk Manager ansvarar för att företagsövergripande säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering och oberoende riskkontroll. Risk Manager ska vara stödjande och rådgivande i frågor avseende riskhantering som en del av den interna styrningen och kontrollen.

Riskkategoriansvarig

Riskkategoriansvarig ansvarar för att säkerställa och skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och effektiv riskhantering och oberoende riskkontroll för respektive riskkategori.

Chefaktuarien

Chefaktuarien ansvarar för värderingen av försäkringsåtagandena och arbetar fram och föreslår:

- förändringar i försäkringstekniska riktlinjer
- tillsammans med affärsansvariga förändringar i teckningsriktlinjer
- förändringar i reservsättningsinstruktionen

Försäkringsrisker

Försäkringsrisker delas upp i riskkategorierna livförsäkringsrisk och skadeförsäkringsrisk. Inom respektive riskkategori finns en indelning i risktyper:

- Teckningsrisk, definierat som risken för förlust p g a otillräcklig premie till följd av ogynnsamt utfall av tillämpade antaganden.
- Avsättningsrisk, definierat som risken för förlust p g a otillräckliga avsättningar till följd av ogynnsamt utfall av tillämpade antaganden.
- Risk vid fördelning av överskott, definierat som risken för oskäligen fördelning av överskott till följd av ogynnsamt utfall av tillämpade antaganden.

Koncentrationsrisk, dvs risken för koncentrationer av risk på tillgångs- eller skuldsidan som kan leda till förluster eller negativ resultatutveckling vid ogynnsamma marknadsförhållanden eller händelser, är också tillämplig vid beskrivningen av försäkringsrisker.

Hantering av försäkringsrisker

Det generella interna styrningsverktyget när det gäller prissättning av försäkringsrisker och reservavsättningar är de försäkringstekniska riktlinjerna, som beslutas av företagets styrelse. Av dessa framgår bland annat vilken typ av försäkringar Förenade Liv ska teckna och vilka teckningslimiter som ska gälla. Reservsättningsinstruktionen behandlar bland annat vilka reserver som bör fastställas för de olika delarna av försäkringsverksamheten. Korrekt prissättning av riskerna tryggar företagets långsiktiga lönsamhet. Det är lika viktigt att säkerställa att reservavsättningarna är adekvata för att täcka framtida utbetalningar för inträffade försäkringshändelser.

Riskerna, liksom principer och verktyg för riskhantering, kan skilja sig åt mellan olika typer av försäkringskontrakt. Förenade Liv försäkringsverksamhet utgörs av ettåriga riskförsäkringar. Riskerna förebyggs genom att verksamheten fortlöpande följs upp. Företagets antaganden om riskerna baseras på både internt och externt beståndsdata, justerat för framtida förväntade trender. Vid behov justeras premiesättning och villkor liksom antaganden som används för reservsättning. I samband med skadereglering sker också riskbedömning, framför allt av s.k. oriktiga uppgifter.

Försäkringsrisker som påverkar ett försäkringsbolag kan delas in i teckningsrisk och reservsättningsrisk. Hantering och värdering av dessa risker är grundläggande för alla försäkringsbolag.

Nedan beskrivs innebörden i begreppen teckningsrisk och reservsättningsrisk för Förenade Livs verksamhet liksom vilka metoder som används för hantering av dessa risker. Försäkringsriskers indelning i dödsfallsrisk och sjuklighetsrisk beskrivs och känsligheten för olika risker illustreras med hjälp av känslighetsanalyser. I avsnittet om riskkoncentrationer visas hur företagets bestånd är exponerat för de olika riskerna.

Teckningsrisk

Teckningsrisk är risken att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna förknippade med försäkringen. Förenade Livs försäkringsverksamhet är inriktad på stora kollektiv. Inom ett och samma kollektiv adderas en stor mängd oberoende risker vilket ger en riskutjämning och en minskad teckningsrisk. Trots detta finns det faktorer som kan ha betydande påverkan på resultatet;

- Att kundurvalet inte är tillräckligt stort alternativt tillhör samma riskurval så att riskspridning inte sker i tillräcklig utsträckning.
- Enskilda stora skadehändelser och katastrofer med många dödsfall. För att ge skydd mot större skador har Förenade Liv tecknat ett katastrofaterförsäkringsprogram. Med detta kan kraftiga svängningar i affärsresultatet mellan åren undanröjas.
- Nya trender som medför att beräkningsantaganden blir inaktuella. Det kan t.ex. vara att sjukligheten ökar, att antal skador ökar eller att vissa typer av kostnader ökar väsentligt. Förenade Liv ser regelbundet över de beräkningsantaganden som ligger till grund för beräknade premier. Om nya trender som har väsentlig betydelse för företagets förväntade åtaganden identifieras så tas hänsyn till detta.
- Nya lagar eller regler kan påverka redan ingångna avtal. Det kan t.ex. handla om att kostnader flyttas över från staten till olika typer av försäkringslösningar. Förenade Liv arbetar aktivt med att hålla sig underrättad om eventuellt kommande förändringar.
- I vissa fall måste den försäkrade genomgå särskild hälsoprövning. Det gäller t.ex. vid anslutning med ansökan och när den försäkrade tidigare avböjt försäkring via så kallad reservationsanslutning, men som senare vill teckna försäkring.

Avsättningsrisk

Reservsättningsrisken, risken att de försäkringstekniska avsättningarna inte är tillräckliga för att reglera inträffade försäkringsfall, hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador och utbetalningsströmmar. Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet. Eventuellt överskott eller underskott redovisas i sin helhet i resultaträkningen som ett avvecklingsresultat.

Olika typer av skador hanteras på skilda sätt och ändrade lagar, regler, rutiner eller överenskommelser kan innebära att den framtida skadeutvecklingen skiljer sig från den historiska. Invaliditetsskador och sjukfall med lång ersättningstid tar lång tid att reglera vilket gör att de är svåra att uppskatta och bedömningen försvåras av t.ex. olikheter i sjuklighet och dödlighet över tiden. Dödsfallsskador däremot har betydligt kortare skaderegleringstider, vilket gör uppskattningarna säkrare. Stora skadehändelser kan dock försvåra uppskattningen. Det handlar ofta om unika händelser där den historiska informationen och kunskapen inte alltid är applicerbar.

Samtliga försäkringar löper på ett år med en inbyggd rättighet för försäkringsgivaren att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning.

Dödsfallsrisker

Livförsäkring är försäkring mot olika ekonomiska risker kopplade till en individs levnad. Dödsfallsrisker består i att dödligheten bland de försäkrade i företaget blir högre än de antaganden som använts vid prissättning och reservsättning.

Sjukrisiker

Sjukfallsrisiker uppstår i sjukförsäkringar, diagnosförsäkringar, premiebefrielseförsäkringar, barnsjukförsäkring (i gruppolycksfallsaffären) och i vissa grupplivförsäkringar. Sjukfallsrisiker består i att sjukligheten bland försäkringstagarna blir högre och/eller att tillfrisknandet blir lägre än de antaganden som använts vid prissättning och reservsättning.

Olycksfallsrisiker

Olycksfallsrisiker uppstår i gruppolycksfallsförsäkringar. Olycksfallsrisiker består i att olycksfallsfrekvensen och/eller graden av invaliditet bland de försäkrade i företaget blir högre än de antaganden som använts vid prissättning och reservsättning.

Återförsäkring

Inför varje år fastställer styrelsen ett återförsäkringsprogram. För företaget finns tre omfattande återförsäkringsavtal. Det första återförsäkringsavtalet omfattar frivillig gruppliv, och täcker i stort sett halva risken för inträffade skador. Det andra återförsäkringsavtalet avser återförsäkring av avvecklingsrisken för alla de ingående försäkringstekniska avsättningarna som fanns vid tidpunkten för förvärvet av företaget. Det tredje återförsäkringsavtalet avser avvecklingsrisken för de ingående försäkringstekniska avsättningarna för gruppsjukaffären per 2002-01-01. De två sista återförsäkringsavtalen ovan innebär att återförsäkraren har övertagit ansvaret för de försäkringstekniska avsättningarna och har deponerat ett belopp svarande mot dessa hos företaget, som tillser att de deponerade medlen placeras och redovisas i enlighet med reglerna i Försäkringsrörelselagen och enligt Finansinspektionens föreskrifter. Förenade Liv ingår också i Folksam's återförsäkringsskydd avseende katastrofåterförsäkring.

Förenade Liv har följande återförsäkringsskydd:

- Katastrofåterförsäkring för olycksfallshändelser med mer än ett dödsfall.
- Återförsäkring av alla ingående försäkringstekniska avsättningar år 2001 avseende samtliga skadeår.
- En kvotåterförsäkring avseende sjukvårdsförsäkringen.
- En kvotåterförsäkring för produkten diagnosförsäkringar.
- En kvotåterförsäkring där återförsäkraren täcker halva risken för inträffade skador som avser dödsfall och förtidskapital avseende frivillig grupplivsförsäkring.

Känslighetsanalys av reservsättningsantaganden

I tabellen visas hur de försäkringstekniska avsättningarna skulle förändras om dödligheten, sjukligheten eller driftskostnaderna förändras. Dödssannolikheten antas minska med 20 %. En minskad dödssannolikhet innebär minskade avsättningar.

Sjukligheten stressas genom att;

- ettårssannolikheten för insjuknande ökas med 50 %,
- sannolikheten att sjukfall upphör minskas med 20 % och
- invaliditetsgraderna ökas med 20 %.
- driftskostnaderna antas öka med 10 %.

Analyserna är gjorda utan hänsyn till eventuella korrelationer mellan antaganden.

	Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital
Försäkringstekniska avsättningar 2011-12-31:		1 857 097		
Minskad dödlighet	-20 %	1 847 753	9 344	6 887
Ökad sjuklighet		1 910 173	-53 076	-39 117
Ökade kostnader	+10 %	1 864 640	-7 543	-5 559
Försäkringstekniska avsättningar 2010-12-31:		1 782 210		
Minskad dödlighet	-20 %	1 770 857	11 353	8 367
Ökad sjuklighet		1 842 052	-59 842	-44 104
Ökade kostnader	+10 %	1 789 520	-7 310	-5 387

Koncentrationer av försäkringsrisk

I nedanstående tabell visas antal avtal och försäkrat belopp vid dödsfall i olika beloppsintervall.

Försäkrat belopp som betalas ut i händelse av dödsfall:

Mkr	2011		2010	
	Antal försäkringsringar	Totalt försäkrat belopp	Antal försäkringsringar	Totalt försäkrat belopp
Försäkrat belopp som betalas ut i händelse av dödsfall				
0-0,636 Mkr per kontrakt	647 490	121 926	630 690	115 483
0,636 --1,272 Mkr per kontrakt	258	236	335	286
Mer än 1,272 Mkr per kontrakt	122	165	—	—
	647 870	122 327	631 025	115 769

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Nedanstående tabeller visar den uppskattade totala brutto- respektive nettokostnaden för oreglerade skador, både rapporterade och IBNR (inträffade men ej rapporterade skador), vid slutet av varje skadeår. Tabellerna visar också utbetalningar hänförliga till dessa skador.

Bruttokostnad, kkr.	tidigare skadeår	Skadeår						Totalt
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (brutto)	1 699 390	622 887	687 067	634 254	731 714	782 526	710 591	
Ett år senare	1 568 197	545 376	619 075	555 941	558 816	583 322		
Två år senare	1 456 577	518 026	551 684	505 633	538 967			
Tre år senare	1 432 171	498 020	559 838	512 833				
Fyra år senare	1 419 064	487 371	566 984					
Fem år senare	1 402 329	497 115						
2011-12-31								
Uppskattad slutlig skadekostnad	1 401 870	487 371	559 838	505 633	558 816	782 526	710 591	
Ack. utbetalda försäkringsersättningar	1 330 570	387 157	445 538	390 702	397 705	550 118	274 378	
Avsättning för oreglerade skador exkl. skadebehandlingsreserv 2011-12-31								
Ack. över-/underskott	215 648	100 214	114 299	114 930	161 111	232 408	436 213	1 374 824
D:o i % av initial skadekostnad	297 519	135 516	127 229	128 622	172 898	199 204		
		22%	19%	20%	24%	25%		
Skadebehandlingsreserv 2011-12-31	12 391	5 453	6 382	6 563	9 776	13 814	21 054	75 433
Avsättning för oreglerade skador inkl skadebehandlingsreserv 2011-12-31								
	228 038	105 667	120 681	121 494	170 888	246 222	457 267	1 450 257

Nettokostnad, kkr.	tidigare skadeår	Skadeår						Totalt
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (netto)								
Ett år senare	1 679 387	622 887	685 455	628 071	717 028	754 706	693 231	
Två år senare	1 556 313	545 376	617 198	549 442	543 194	571 511		
Tre år senare	1 444 505	518 026	566 749	499 134	533 232			
Fyra år senare	1 420 260	498 020	557 903	507 780				
Fem år senare	1 406 642	487 371	565 206					
Fem år senare	1 390 481	497 115						
2011-12-31								
Uppskattad slutlig skadekostnad	1 390 030	487 371	557 903	499 134	543 194	754 706	693 231	
Ack. utbetalda försäkringsersättningar	1 318 729	387 157	443 603	384 253	382 879	525 760	267 841	
Avsättning för oreglerade skador exkl. skadebehandlingsreserv 2011-12-31								
Ack. över-/underskott	94 828	100 214	114 299	114 880	160 315	228 946	425 390	1 238 872
D:o i % av initial skadekostnad	578 713	135 516	127 552	128 938	173 834	183 195		
		22%	19%	21%	24%	24%		
Skadebehandlingsreserv 2011-12-31	6 115	5 453	6 382	6 563	9 776	13 814	21 054	69 157
Avsättning för oreglerade skador inkl skadebehandlingsreserv 2011-12-31								
	100 942	105 667	120 681	121 443	170 091	242 760	446 444	1 308 029

Finansiella risker

Finansiella risker omfattar riskkategorierna marknadsrisk, kreditrisk, koncentrationsrisk, likviditetsrisk och matchningsrisk.

Riskkategorin marknadsrisk definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av förändringar i marknadspriser. Inom marknadsrisk finns risktyperna:

- Ränterisk, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av förändringar i marknadsräntor.
- Aktiekursrisk, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av aktiekursförändringar.
- Valutakursrisk, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av ändrade valutakurser.
- Övrig marknadsrisk, definieras som risken att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av marknadsförändringar som ej omfattas av andra marknadsrisker.

Riskkategorin kreditrisk delas upp i risktyperna:

- **Spreadrisk**, risken för att räntebärande placeringar med kreditrisk förlorar i värde till följd av förändringar av spreaden mot riskfria placeringar.
- **Motpartsrisk**, Risken för att en motpart inte kan fullgöra sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran vilket leder till kreditförluster.

Med **koncentrationsrisk** avses risken för koncentrationer av risk på tillgångs- eller skuldsidan som kan leda till förluster eller negativ resultatutveckling vid ogynnsamma marknadsförhållanden eller händelser. Koncentrationsrisken kan vara tillämplig i flera riskkategorier.

Med **likviditetsrisk** avses risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.

Riskkategorin **matchningsrisk** definieras som risken att nettot av bolagets tillgångar och skulder minskar till följd av att tillgångarnas sammansättning inte motsvarar skuldernas kan vara tillämplig i flera riskkategorier. Matchningsrisk kan vara tillämplig i flera riskkategorier.

Hantering av finansiella risker

Styrelsen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av företagets tillgångar och anger ramar och riktlinjer för verksamheten. VD ansvarar för förvaltningen av företagets tillgångar inom de ramar och anvisningar som styrelsen givit samt för översynen av placeringsriktlinjerna.

Kapitalförvaltningen inom Förenade LivGruppFörsäkring är organiserad så att kapitalförvaltningen svarar för den löpande finansiella riskstyrningen och föreslår placeringsriktning. Avdelningen svarar även för all derivathantering med syfte att styra risknivån i företaget på en övergripande nivå. Avdelningen för ansvarsfullt ägande ansvarar för bolagsstyrning, miljö- och etikanalys och företagets etiska placeringsregler. Förvaltningen av alternativa placeringar hanteras av en separat avdelning. Avdelningen för alternativa placeringar. Löpande aktie- och ränteförvaltning samt värdepappersadministration sköts av Swedbank Robur.

I syfte att skapa en oberoende riskkontroll har uppföljningen organiserats enligt följande:

- Kapitalförvaltning ansvarar för att föreslå placeringsriktning för styrelsen och ansvar för löpande kapitalförvaltning.
- Chefen för Compliance är huvudansvarig för att uppföljning sker på daglig basis enligt de limiter som fastställts av styrelsen i placeringsriktlinjer, placeringsreglementen och fondbestämmelser och för att rapportering sker av överträdelser till styrelser och VD inom respektive bolag.
- Swedbank Robur ansvarar för daglig kontroll av gällande placeringsbestämmelser samt att resultatet av utförd kontroll rapporteras till Complianceavdelningen, Riskavdelningen och kapitalförvaltningen.

Förvaltningsprinciper

Målet för förvaltningen av tillgångarna är att under gällande risk- och placeringsrestriktioner på bästa sätt bidra till en stabil och konkurrenskraftig premie. Styrelsen har formulerat att risknivån i företaget inte får vara högre än att grönt ljus erhålls i Finansinspektionens trafikljusmodell. Valet av placeringsinriktning och sammansättningen av tillgångsportföljen görs med utgångspunkten att företaget ska tåla att utvecklingen på finansmarknaderna blir mycket svag.

Uppfylldandet av de legala restriktionerna om skuldäckning och solvens har högsta prioritet vid valet av placeringsportfölj. Först därefter ska företagens interna riskpreferenser och affärsmål tas i beaktande. Ytterligare begränsningar av inriktningen på placeringstillgångarna är Folksamns vision, där Folksam ska bidra till ett långsiktigt och hållbart samhälle där individen känner trygghet och att Folksam därmed ställer etiska krav på de företag där placeringar görs. Först därefter ska företagens interna riskpreferenser och affärsmål tas i beaktande.

Den placeringsinriktning som fastställs tjänar sedan som utgångspunkt för tillgångsförvaltningen. Förvaltarna får, inom vissa ramar, avvika från placeringsinriktningen om det bedöms vara gynnsamt för avkastningen.

Portföljstruktur

Den totala tillgångsportföljen i Förenade Liv Gruppförsäkring är sammansatt av fem delportföljer: aktier, räntor, alternativa placeringar, valuta och säkringsinstrument. Säkringsinstrument är placeringar vars huvudsyfte är matcha placeringsrisker i åtagandena, t ex en ränteswap för att reducera balansräkningens räntekänslighet.

Kredit- och motpartsrisk

Företaget har som policy att endast tillåta placeringar i värdepapper med mycket hög kreditvärdighet. Kredit-/motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara mycket små. Den maximala kreditriske exponeringen (efter avdrag för värde av säkerheter) företaget är exponerat för olika klasser av finansiella tillgångar framgår av nedanstående tabeller.

Maximal kreditriske exponering, kkr.	2011			2010		
	Brutto	Erhållna Säkerheter	Netto	Brutto	Erhållna Säkerheter	Netto
Tillgångsklass						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 179 652	–	2 179 652	1 945 970	–	1 945 970
Derivat	1 551	–	1 551	930	–	930
Övriga finansiella placeringstillgångar	–	–	–	–	–	–
Fordringar	13 317	–	13 317	20 382	–	20 382
Upplupna ränteintäkter	39 872	–	39 872	35 923	–	35 923

Kreditkvalitet på klasser av finansiella tillgångar, kkr.	AAA	AA	A	BB	BBB	Ingen rating	Totalt
2011-12-31							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 054 830	62 614	42 231	–	–	19 977	2 179 652
2010-12-31							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 863 652	56 844	5 093	–	–	20 381	1 945 970

Övriga finansiella tillgångar har ingen rating.

Det redovisade värdet för finansiella tillgångar som annars skulle redovisas som förfallna till betalning eller nedskrivna och vars villkor har omförhandlats, eller som är antingen förfallna till betalning eller nedskrivna uppgår per balansdagen till ett smärre belopp.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsriskerna bedöms i relation till marknadsriskerna vara små för företaget, dels genom den diversifiering som ges genom företagens placeringsinriktning, dels genom de krav på kreditvärdighet som ställs för att en investering ska kunna ske. Att placeringarna som huvudregel ska kunna användas för skuldtäckning innebär också att risken för allt för stora enhandsengagemang hålls låg.

Företaget har följande stora exponeringar, (för räntebärande värdepapper, aktier, derivat och övriga finansiella placeringstillgångar)

Väsentliga koncentrationer av kreditrisk, kkr.	2011-12-31	2010-12-31
Swedbank	433 552	310 755
Svenska Handelsbanken	416 458	391 160
Nordea	281 863	248 815
SBAB	71 845	120 702
SE Banken	51 881	38 938
General Electric	35 396	35 302
Volvo	37 453	45 481
Hennes&Mauritz	28 845	27 162
Ericsson	25 256	26 030
Atlas Copco	17 999	19 166

Kreditrisk i fordringar på återförsäkrare

Föreande Liv Grupp försäkrings återförsäkringspolicy innebär att avtal endast ingås med återförsäkrare med kreditbetyg A eller högre. Återförsäkrarnas kreditvärdighet ses över regelbundet för att säkerställa att det beslutade återförsäkringskyddet upprätthålls. Om ett bolag nedgraderas året eller åren efter ett kontraktsår är det svårt att byta ut den återförsäkrare som blivit nedgraderad eftersom en del återförsäkringsavtal är extremt långsvarade. I nedanstående tabeller återges externa återförsäkrares fördelning på kreditbetyg.

Kkr

Exponering	AA	A	Ingen rating	Totalt
2011-12-31				
Fordringar avseende återförsäkring	204 036	13 232	–	217 268
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar				
2010-12-31				
Fordringar avseende återförsäkring	–	–	–	–
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	571	252 974	–	253 546

Likviditetsrisk

Företagets likviditetsrisk anses vara av ringa betydelse i den totala riskbilden. Genom att tillgångarna i huvudsak placeras i marknadsnoterade värdepapper med hög likviditet säkerställer placeringsstrategin att mängden likvida tillgångar med betryggande marginal överstiger företagens förväntade betalningsförpliktelser. På balansdagen utgjorde noterade värdepapper 2 821 051 (2 624 848) kkr. av placeringstillgångarna, varav innehav i räntebärande placeringar utgivna av svenska staten svarade för 857 827 (755 403) kkr. Genomsnittlig duration på räntebärande tillgångar uppgick till 3,6 (4,5) år. Den genomsnittliga durationen i företaget, beräknat på 73 (74) % av de försäkringstekniska avsättningarna, är 4,1 (4,0) år per 2011-12-31.

Marknadsrisker

Ränterisk

Följande tabell illustrerar hur företaget är exponerad för ränterisk utifrån räntebärande tillgångar och skulders räntebindningstid;

Räntebindningstider för tillgångar och skulder				
Ränteexponering, kkr	0-5 år	5-15 år	15 år-	Totalt
Tillgångar				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 502 713	617 169	59 770	2 179 652
Andra räntebärande finansiella instrument	80 496	–	–	80 496
Summa	1 583 209	617 169	59 770	2 260 148
Skulder och avsättningar				
Avsättning för oreglerade skador som diskonteras	434 991	182 621	27 434	645 046
Livförsäkringsavsättningar som diskonteras	28 536	86 201	13 403	128 140
Summa	463 527	268 822	40 837	773 186
Netto, tillgångar och skulder	1 049 022	182 521	-3 508	1 228 035

Känslighetsanalys – ränterisk, kkr

Riskparameter

Ökning av marknadsräntan enligt nedan	2011	2010
Värdeminskning räntebärande tillgångar	- 26 218	- 74 232
Minskning av redovisat värde på räntebärande skulder (inklusive försäkringskulder)	- 813	- 4 855
Nettopåverkan årets resultat	- 19 922	- 58 287
Nettopåverkan eget kapital	- 19 922	- 58 287

Räntekänsligheten är beräknad i enlighet med Finansinspektionens trafikljus. För 2011 har nominella respektive reala marknadsräntor antagits minska med 0,98 respektive 0,48 procentenheter. För 2010 var motsvarande stress 0,98 respektive 0,48 procentenheter.

Valutarisk

Företagets valutaexponering före och efter säkring med derivat redovisas i nedanstående tabell.

2011-12-31

Valutakursexponering	USD	CAD	AUD	GBP
Placeringstillgångar				
Aktier och andelar	199 502	18 643	12 477	35 192
Övriga tillgångar	5 434	85	606	257
Summa tillgångar	204 936	18 728	13 083	35 389
Försäkringstekniska avsättningar				
Övriga skulder och avsättningar	–	–	–	–
Summa skulder och avsättningar	–	–	–	–
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	204 936	18 728	13 083	35 389
Nominellt värde valutaterminer	50 729	–	–	–
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	255 665	18 728	13 083	35 389

2010-12-31

Valutakurs exponering	USD	EUR	JPY	GBP
Placeringstillgångar				
Aktier och andelar	188 496	50 725	38 209	33 242
Övriga tillgångar	474	1 193	48	196
Summa tillgångar	188 970	51 918	38 257	33 438
Försäkringstekniska avsättningar	–	–	–	–
Övriga skulder och avsättningar	–	–	–	–
Summa skulder och avsättningar	–	–	–	–
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	188 970	51 918	38 257	33 438
Nominellt värde valutaterminer	– 134	– 27 203	–	–
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	188 836	24 715	38 257	33 438

Känslighetsanalys – valutarisk

En ogynnsam förändring med 10 % av företagets nettoexponering mot utländska valutor (efter ekonomisk säkring med derivat) påverkar resultat före skatt med – 36 627 (– 36 745) kkr.

Känslighetsanalys – effekt på resultat före skatt – aktiekursrisk och övrig marknadsrisk

I nedanstående tabell redovisas effekten på resultatet före skatt av en värdenedgång på 10 procent för noterade aktier och onoterade aktier. Jämförelsetalen för år 2010 har justerats eftersom grunderna för beräkningarna har ändrats. Effekten på årets resultat baseras på en 10 % värdenedgång på balansposten aktier och andelar. I förekommande fall har effekten av exponeringen på noterade aktier påverkats av innehav i aktiederivat

Känslighetsanalys – aktiekursrisk, kkr	Effekt på resultat före skatt	
	2011	2010
Noterade aktier	– 64 140	– 67 877
Onoterade aktier	– 632	– 662
Summa	– 64 772	– 68 538

Verksamhetsrisker

Verksamhetsriskerna omfattar främst risker inom verksamheten såsom operativ risk, affärsrisk, strategisk risk compliance risk och ryktesrisk.

Operativ risk definieras som risk för förluster till följd av felaktiga eller inte ändamålsenliga interna processer och rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive legala risker. En operativ risk är således en möjlig händelse som leder till eller kan leda till skada för affärsverksamheten. Skadan kan vara en följd av felaktiga eller inte ändamålsenliga interna processer och rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive avvikelser från avtal. Operativa risker är därför inte eftersträvarsvärda och ska hållas låga. Risktagandet begränsas inom ramen för vad som är ekonomiskt försvarbart. Åtgärder ska genomföras för att reducera samtliga exponeringar som inte anses acceptabla.

Affärsrisk definieras som risken för förluster eller negativ resultatutveckling till följd av förändrade affärsförutsättningar, konkurrenssituation samt oförmåga att reagera på utvecklingen eller förändringar i branschen.

Strategisk risk definieras som risken för förluster eller negativ framtida resultatutveckling till följd av brister i affärsbeslut, brister i genomförda affärsbeslut eller oförmåga att möta omvärldsförändringar samt brister i VD:s och styrelsernas planering, organisation, uppföljning och kontroll av verksamheten. Det avser också risken för ett oväntat utfall på grund av brister i VD:s och styrelsernas planering, organisation, uppföljning och kontroll av verksamheten. De strategiska riskerna hanteras framför allt av koncernledning och styrelser. Val av affärsstrategier och samarbetspartners, resursfördelning och företagsförvärv är exempel på strategiska risker.

Ryktetsrisk definieras som risken för betydande ekonomiska förluster till följd av förlorat anseende hos kunder, partner och myndigheter. Exempel på orsaker som kan bidra till negativ publicitet är produktförändringar, intern brottslighet, inte följt interna och externa regelverk, stora skadehändelser, otydlig information, bristande krishantering och händelser kopplade till sponsorskap. Om något av ovanstående skulle inträffa skulle det kunna få konsekvenser på Folksams varumärke och det ekonomiska resultatet.

Compliance risk definieras som risken för juridiska sanktioner, tillsynssanktioner, ekonomiska förluster eller ryktesförluster till följd av att verksamheten inte bedrivs i enlighet med gällande lagar och förordningar, föreskrifter eller övriga externa eller interna regler.

Hantering av verksamhetsrisker

Identifiering av operativa risker, affärsrisker, strategiska risker, compliance risker och ryktesrisker ingår bland annat som en del av en process under verksamhetsplaneringen. Identifiering och värdering av dessa riskkategorier sker främst genom självutvärdering där en kvalitativ bedömning av påverkan och sannolikhet att risken inträffar görs. För att kontrollera och minska riskerna tas åtgärder fram både för att hantera och förebygga dessa. Samtliga risker förses med riskägare och åtgärdsansvariga som bland annat ansvarar för att riskerna kontinuerligt följs upp.

Information om realiserade risker samlas systematiskt i Folksams incidentrapporteringssystem. De incidenter som rapporteras kategoriseras och värderas, och informationen om dessa incidenter utgör en viktig del vid den ovan nämnda självutvärderingen. Genom att hantera dessa risker på ett samordnat och strukturerat vis ökar organisationens möjligheter att nå de uppsatta målen.

NOTER

klr

Not 3. Premieinkomst	2011	2010
Skadeförsäkringsrörelse		
Inbetalda och tillgodoförda premier	349 417	344 678
Premier för avgiven återförsäkring	- 26 385	- 16 455
Summa	323 032	328 223
Livförsäkringsrörelse		
Inbetalda och tillgodoförda premier	491 155	488 930
Premier för avgiven återförsäkring	- 146 107	- 137 706
Summa	345 048	351 224
Gruppförsäkring	345 048	351 224
Premieinkomst för direkt livförsäkring		
Periodiska premier	345 048	351 224
Premieinkomst för direkt livförsäkring		
Återbäringsberättigade avtal	338 884	343 082
Ej återbäringsberättigade avtal	6 164	8 142
Not 4. Kapitalavkastning, intäkter	2011	2010
Erhållna utdelningar	20 259	16 022
Ränteintäkter mm		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	66 652	56 846
Övriga ränteintäkter	3 295	1 447
varav från finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade via resultaträkningen		1 447
Valutakursvinst netto	6 675	-
Realisationsvinst netto		
Aktier och andelar	-	-
Räntebärande värdepapper	28 855	24 352
Summa	125 736	98 667
Kapitalavkastning intäkter redovisade i		
Icke-teknisk redovisning	66 308	51 917
Livförsäkringsrörelsen	59 428	46 750
Summa kapitalavkastning, intäkter	125 736	98 667
Not 5. Orealiserade vinster på placeringstillgångar	2011	2010
Aktier och andelar	-	80 511
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	118 909	-
Summa	118 909	80 511
Orealiserade vinster på placeringstillgångar redovisade:		
Icke-teknisk redovisning	62 399	42 161
Livförsäkringsrörelsen	56 510	38 350
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	118 909	80 511

kkkr

Not 6. Utbetalda försäkringsersättningar	2011	2010
Skadeförsäkringsrörelse		
Utbetalda försäkringsersättningar	- 171 134	- 150 209
Skadebehandlingskostnader	- 18 724	- 14 681
Återförsäkrares andel	32 321	44 605
	- 157 537	- 120 285
Livförsäkringsrörelse		
Utbetalda försäkringsersättningar	- 335 820	- 343 234
Skadebehandlingskostnader	- 11 651	- 9 135
Återförsäkrares andel	78 108	87 156
	- 269 363	- 265 213
Not 7 Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f.c.r	2011	2010
Livförsäkringsavsättning		
Före avgiven återförsäkring	14 030	19 030
Återförsäkrares andel	- 5 000	- 7 010
	9 030	12 020
Not 8. Driftskostnader	2011	2010
<u>Skadeförsäkringsrörelse</u>		
Anskaffningskostnader	- 15 673	- 12 289
Administrationskostnader inkl.mottagen driftkostnadsersättning	- 43 553	- 34 146
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	23 535	6 240
	- 35 691	- 40 195
Övriga driftskostnader		
Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringsersättningar	- 18 725	- 14 680
Kostnader för finansförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	- 6 286	- 5 315
Övrigt	- 35 691	- 40 195
Summa driftskostnader	- 60 702	- 60 190
<u>Livförsäkringsrörelse</u>		
Anskaffningskostnader	- 12 622	- 9 896
Administrationskostnader inkl.mottagen driftkostnadsersättning	- 36 479	- 28 601
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	66 730	62 225
	17 629	23 728
Övriga driftskostnader		
Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringsersättningar	- 11 651	- 9 135
Kostnader för finansförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	- 2 360	- 4 906
Övrigt	17 629	23 728
Summa driftskostnader	3 618	9 687
Totala driftskostnader uppdelade på kostnadslag		
Personalkostnader mm	- 57 567	- 55 868
Lokalkostnader mm	- 8 043	- 8 270
Avskrivningar mm	- 170	- 180
Övrigt	47 718	47 851
	- 18 062	- 16 467
Arvode och kostnadsersättningar till revisorer		
KPMG		
Revisionsuppdrag	- 494	- 481
Andra uppdrag	-	-
Summa	- 494	- 481

kk

Not 8. Driftskostnader (forts.)

	2011	2010
Operationella leasingavtal (leasetagare)		
Operationell leasing där företaget är leasetagare avser i huvudsak kostnader för lokaler.		
<i>Totala framtida minimileaseavgifter</i>		
Förfallotidpunkt		
<1år	- 6 104	- 6 748
1-5 år	- 14 242	- 3 027
>5år	-	-
Summa	- 20 912	- 9 775
Totala leaseavgifter under perioden	- 6 670	- 9 775
Varav minimileaseavgifter	- 6 484	- 9 656
Varav variabla avgifter	- 186	- 119

Not 9. Kapitalavkastning, kostnader

	2011	2010
Kapitalförvaltningskostnader	- 8 646	- 10 222
Räntekostnader mm		
Övriga räntekostnader	- 14 918	- 15 923
varav från finansiella skulder som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade via resultaträkningen	- 14 918	- 15 923
Valutakursförlust netto	-	- 14 675
Realisationsförlust netto		
Aktier och andelar	- 6 272	-
Obligationer och andra räntebärande papper	-	-
Övriga finansiella kostnader (delas upp per tillgångsslag)	-	- 437
Summa	- 29 836	- 41 257
Kapitalavkastning kostnader redovisade i		
Icke-teknisk redovisning	- 21 705	- 26 083
Livförsäkringsrörelsen	- 8 131	- 15 174
Summa kapitalavkastning, kostnader	- 29 836	- 41 257

Not 10. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	2011	2010
Aktier och andelar	- 86 028	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	- 30 917
Summa	- 86 028	- 30 917
Orealiserade förluster på placeringstillgångar redovisade i:		
Icke-teknisk redovisning	- 45 144	- 16 190
Livförsäkringsrörelsen	- 40 884	- 14 727
Summa orealiserade förluster på placeringstillgångar	- 86 028	- 30 917

kk

Not 11. Nettoresultat per kategori av finansiella instrument

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
Aktier och andelar	- 59 801	-	-	- 59 801
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	201 995	-	-	201 995
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-
Övriga fordringar	-	-	3 357	3 357
Summa	142 194	-	3 357	145 551
Finansiella Skulder		Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat, netto	-	6 329	-	6 329
Övriga skulder	-	-	- 14 453	- 14 453
Summa	-	6 329	- 14 453	- 8 124

Not 12. Bokslutsdispositioner

	2011	2010
Förändring av periodiseringsfond	- 45 661	- 42 561

Not 13. Skatt på årets resultat

	2011	2010
Aktuell skattekostnad	- 34 992	- 31 831
Uppskjuten skattekostnad/-intäkt	- 10 111	- 16 418
	- 45 102	- 48 249

Specifikation aktuell skattekostnad

Avkastningsskatt	- 65	- 51
Aktuell skattekostnad avseende inkomstbeskattad verksamhet		
Periodens skattekostnad	- 34 926	- 31 780
Justering av skattekostnad hänförlig till tidigare år	-	-
Summa aktuell skattekostnad avseende inkomstskatt	- 34 926	- 31 780
Summa aktuell skattekostnad/skatteintäkt	- 34 992	- 31 831

Specifikation uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt

Uppskjuten skatt avseende omräkning IB	-	-
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	- 10 111	- 7 832
Summa uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	- 10 111	- 7 832

Skatt avseende inkomstskatt

Aktuell skatt avseende inkomstskatt	- 34 926	- 31 780
Uppskjuten skatt	- 10 111	- 7 832
Summa skatt inkomstbeskattad verksamhet	- 45 037	- 39 612

Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt

Resultat före skatt	173 772	154 604
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	- 3 457	- 1 370
Summa resultat i inkomstbeskattad verksamhet	170 315	153 234

Skatt enligt gällande skattesats, 26,3%	- 44 792	- 40 300
Andra icke avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	- 649	- 12
Skatteeffekt hänförlig till tidigare år samt ändrade skattesatser	-	700
Summa	- 45 037	- 39 612

Not 14. Aktier och andelar	2011	2010
Bokfört värde	647 719	685 495
Anskaffningsvärde	644 267	609 101
Verkligt värde	647 719	685 495
Varav:		
Noterade aktier	641 398	678 878
Onoterade aktier	6 321	6 617

Not 15. Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2011	2010
Upplupet anskaffningsvärde/anskaffningsvärde		
Statsskuldsväxlar	–	–
Svenska staten	780 829	752 434
Svenska kommuner	68 050	
Svenska bostadsinstitut	1 085 891	965 891
Övriga svenska emittenter	86 740	187 966
Utländska stater	–	15 749
Övriga utländska	45 865	30 298
	2 067 375	1 952 338
varav:		
Noterade	2 067 375	1 952 338

Not 15. Obligationer och andra räntebärande värdepapper (forts.)	2011	2010
Bokfört värde/Verkligt värde		
Statsskuldsväxlar	–	–
Svenska staten	857 827	755 403
Svenska kommuner	70 734	
Svenska bostadsinstitut	1 115 810	956 200
Övriga svenska emittenter	87 841	187 574
Utländska stater	–	15 835
Övriga utländska emittenter	47 440	30 658
	2 179 652	1 945 970
varav:		
Noterade	2 179 652	1 945 970

Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden	279 072	167 543
Negativ skillnad till följd av att bokfört värde understiger nominella värden	23	4 333

Vid värdering av räntebärande värdepapper enligt upplupet anskaffningsvärde skulle balansposten redovisas till ett belopp på 2 067 375 (1 952 338) kkr.

Not 16. Fordringar avseende direkt försäkring	2011	2010
Försäkringstagare		
Försäkringsföretag	952	3 406
	952	3 406

Not 17. Övriga fordringar	2011	2010
Fordringar på närstående företag	–	3 382
Övrigt	6 861	5 612
Aktuell skattefordran	5 504	7 982
	12 365	16 976

klr

Not 18. Kategorier av finansiella tillgångar och skulder

	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				Summa redovisat/verkligt värde	Anskaffningsvärde
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordr Kundfordr	Övriga skulder		
Finansiella tillgångar						
Aktier och andelar	647 719	–	–	–	647 719	650 557
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 179 652	–	–	–	2 179 652	2 067 375
Derivat	–	1 551	–	–	1 551	–
Övriga fordringar	–	–	13 317	–	13 317	13 317
Andra tillgångar	–	–	266 108	–	266 108	266 108
Upplupna intäkter	–	–	39 872	–	39 872	39 872
Summa	2 827 371	1 551	319 297	–	3 148 219	3 146 668
Finansiella skulder						
Depåer från återförsäkrare	–	–	–	166 999	166 999	
Derivat	–	737	–	–	737	
Övriga skulder	–	–	–	72 253	72 253	
Summa	–	737	–	237 618	237 721	

Information om finansiella instruments verkliga värden

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestäms görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Aktier och andelar	641 399	6 320	–	647 719
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 179 652	–	–	2 179 652
Derivat	1 551	–	–	1 551
Summa	2 822 602	6 320	–	2 828 922
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Skulder				
Derivat	– 738	–	–	– 738
Summa	– 738	–	–	– 738

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbara indata (nivå 3).

	Aktier och andelar	Totalt
Öppningsbalans 2011-01-01	–	–
Totalt redovisade vinster och förluster		
- redovisat i årets resultat	–	–
- redovisat direkt i eget kapital	–	–
Utgående balans 2011-12-31	–	–
Vinster och förluster redovisade i årets resultat för	–	–

Ingen känslighetsanalys lämnas då företaget anser att effekten av förändrade antaganden inte är väsentlig.

Not 19. Materiella tillgångar	2011	2010
Inventarier		
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	3 950	3 950
Förvärv	266	–
Avyttring	– 63	–
Utgående balans 31 december	4 153	3 950
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående balans	3 417	3 236
Årets avskrivningar	108	181
Avyttringar och utrangeringar	–	–
Utgående balans 31 december	3 525	3 417
Redovisat värde 1 januari	532	714
Redovisat värde 31 december	628	532
Not 20. Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2011	2010
Förutbetalda kostnader	1 626	1 676
Not 21. Obeskattade reserver	2011	2010
Periodiseringsfond tax 2007	23 642	23 642
Periodiseringsfond tax 2008	46 158	46 158
Periodiseringsfond tax 2009	24 405	24 405
Periodiseringsfond tax 2010	52 312	52 312
Periodiseringsfond tax 2011	42 561	42 561
Periodiseringsfond tax 2012	45 661	
	234 739	189 078
Not 22. Livförsäkringsavsättning	2011	2010
Ingående balans	142 170	161 200
Inbetalda premier	6 164	8 164
Premier som förbrukats under året	– 6 527	– 8 314
Övrigt	– 13 667	– 18 880
Utgående balans	128 140	142 170
Utgående balans återförsäkrares andel	– 75 040	– 80 040
Utgående balans netto	53 100	62 130
Not 23. Avsättning för oreglerade skador	2011	2010
Ingående balans	1 400 040	1 371 627
Kostnad för skador som inträffat innevarande år	749 015	810 344
Utbetalda försäkringsersättningar	– 506 953	– 493 444
Avvecklingsresultat	– 191 845	– 288 487
Utgående balans avsättning för oreglerade skador	1 450 257	1 400 040
Utgående balans återförsäkrares andel	– 142 228	– 173 506
Utgående balans netto	1 308 029	1 226 534
Not 24. Avsättning för återbäring och rabatter	2011	2010
Ingående balans	240 000	100 000
Årets avsättning för återbäring och rabatter	38 000	140 000
Utgående balans	278 700	240 000

Not 25. Avsättning för skatter	2011	2010
Uppskjutna skattefordringar och skulder		
Aktier och andelar	- 740	19 965
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	29 257	- 1 664
Derivat	44	- 27
Pensionsförpliktelser	-2 033	- 1 856
Summa övriga uppskjutna skattefordringar och skulder	26 528	16 418

Summa avsättningar för skatter

Samtliga förändringar mellan åren i posten uppskjuten skatt har redovisats som uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt i resultaträkningen.

Not 26. Pensioner och liknande förpliktelser	2011	2010
Ingående balans	5 717	5 292
Kostnader för tjänstgöring innevarande år	194	213
Räntekostnad	281	265
Aktuariella vinster och förluster	242	- 1 280
Övriga förändringar	- 202	1 227
Utgående balans	6 232	5 717

Antaganden

Diskonteringsränta	3,42%	5,00%
Framtida löneökning	3,14%	3,50%
Framtida ökning av inkomstbasbelopp	3,14%	3,50%
Framtida ökning av pensioner	1,64%	2,00%
Avgångsintensitet	5,00%	5,00%

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser avser ej tryggade förpliktelser enligt kollektivavtal. Anställda födda 1955 eller tidigare och som var anställda den 1 juni 2006 har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, för övriga anställda gäller 65 år. Den som har möjlighet att gå vid 62 års ålder kan maximalt få en ersättningsnivå motsvarande cirka 65 procent av pensionsmedförande lön fram till 65 års ålder. När den anställde väljer att gå i pension vid 62 års ålder gör Folksam en kompletterande premieinbetalning för att täcka pensionsförmånen fram till 65 års ålder. Beräkning av avsättning för pensioner och liknande förpliktelser gjorts med antagande om att cirka 50 procent utnyttjar möjligheten till förtida pensionsavgång.

Not 27. Depåer från återförsäkrare	2011	2010
Depåer från återförsäkrare	166 999	222 658

Not 28. Skulder avseende direkt försäkring	2011	2010
Försäkringsföretag	7 053	5 800

Not 29 Derivat	2011	2010
-----------------------	-------------	-------------

Derivatinstrument med positiva värden eller värde noll**Anskaffningsvärde**

Aktieterminer	-	-
Ränteterminer	-	-
Summa anskaffningsvärde	-	-

Verkligt värde

Aktieterminer	7	-
Ränteterminer	375	-
Valuteterminer	1 169	930
Summa verkligt värde	1 551	930

Derivatinstrument med negativa värden**Anskaffningsvärde**

Aktieterminer	-	-
Ränteterminer	-	-
Summa anskaffningsvärde	-	-

Verkligt värde

Aktietermener		-
Räntetermener	736	103
Valutatermener	1	1
Summa verkligt värde	737	1 04

Not 30. Övriga skulder

	2011	2010
Skulder till koncernbolag	205	3 171
Skuld till närstående bolag	3 964	-
Övriga skulder	26 543	11 789
	30 712	14 960

Not 31. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2011	2010
Semesterskuld samt skuld till Skatteverket	3 644	3 747
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 225	4 415
	6 869	8 162

Not 32. Förväntade återvinningspunkter för tillgångar och skulder

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt 2011
Tillgångar			
Aktier och andelar	-	647 719	647 719
Obligationer och räntebärande värdepapper	-	2 179 652	2 179 652
Derivat	1 551	-	1 551
Återförsäkrars andel av livförsäkringsavsättningar	4 455	70 585	75 040
Återförsäkrars andel av avsättningar för oreglerade skador	3 800	138 428	142 228
Fordringar avseende direkt försäkring	952	-	952
Övriga fordringar	12 365	-	12 365
Materiella tillgångar	-	628	628
Kassa och bank	266 108	-	266 108
Upplupna ränte- och hyresintäkter	39 872	-	39 872
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 626	-	1 626
Summa tillgångar	330 729	3 037 012	3 367 741
Skulder			
Livförsäkringsavsättning	9 022	119 118	128 140
Avsättning för oreglerade skador	150 700	1 299 557	1 450 257
Avsättning för återbäring och rabatter	20 000	258 700	278 700
Avsättningar för andra risker och kostnader	32 761	-	32 761
Depåer från återförsäkrare	6 300	160 699	166 999
Skulder avseende direkt försäkring	7 053	-	7 053
Skulder avseende återförsäkring	34 487	-	34 487
Derivat	737	-	737
Övriga skulder	30 712	-	30 712
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6 869	-	6 869
Summa skulder och avsättningar	298 641	1 838 074	2 136 715

Not 33. Ställda panter	2011	2010
Övriga ställda panter (bokfört värde)		
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar:		
Aktier och andelar	556 657	594 394
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 129 989	1 935 212
Övriga finansiella placeringstillgångar	8 882	–
Upplupna räntor och hyresintäkter	39 439	35 583
Summa	2 734 967	2 565 189
För andras räkning pantsatta tillgångar		
Likvida medel	13 202	1 686
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	50 095	11 098
Finansieringsrepor	–	–
	63 297	12 784
Totalt ställda panter	2 798 264	2 577 973

Säkerheter har ställts i enlighet med clearinginstitutens angivna marginalsäkerhetskrav.

Not 34. Upplysningar om närstående

Närstående parter

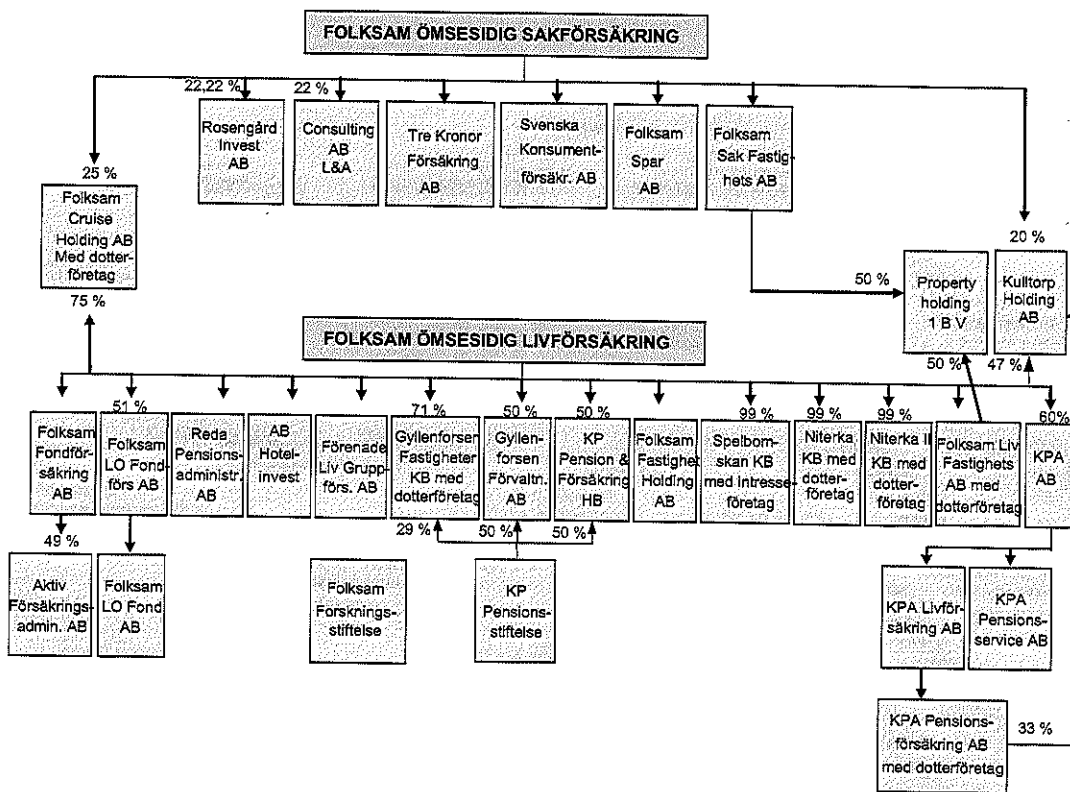
Denna not innehåller en beskrivning av väsentliga relationer med Förenade Liv Grupp försäkring AB och närstående bolag inom Folksam (Folksam sakkoncernen respektive Folksam livkoncernen, inklusive KPA Pension) samt övriga närstående parter. Samtliga bolag inom Folksam definieras som närstående på grund av gemensam ledning, gemensamma centrala enheter och gemensam lokal marknadsorganisation som stödjer gruppen.

Övriga närstående parter utgörs av nyckelpersoner, nyckelpersoners nära familjemedlemmar (enligt definitionen i IAS 24) samt bolag som står under bestämmande eller betydande inflytande av nyckelpersoner eller deras nära familjemedlemmar. Med bolag avses alla typer av företag och organisationer förutom företag i Folksam och företag/organisationer med inflytande i Folksam genom styrelserepresentation. Nyckelpersoner överensstämmer med de ledande befattningshavare för vilka upplysning lämnas avseende "Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare" i not Medelantal anställda samt löner och andra ersättningar.

Som närstående parter räknas inte de organisationer som har styrelserepresentation i bolag inom Folksam. Dessa agerar inte i direkt eget intresse utan representerar försäkringstagarna.

Folksam

Folksam består av två koncerner, Folksam livkoncernen och Folksam sakkoncernen. Genom att bedriva både liv- och skadeförsäkringsverksamhet inom Folksam uppnås betydande synergier.

Folksam Liv är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar de helägda dotterföretagen AB Hotelinvest, Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ), Reda Pensionsadministration AB, Förenade Liv Gruppförsäkring AB (publ), Spelbomskan KB, Niterka KB, Niterka KB 2, Folksam Liv Fastighets AB och Folksam Fastighet Holding AB samt de delägda underkoncernerna KPA Pension (60 procent) och Folksam LO Fondförsäkring (51 procent) inklusive dess helägda dotterföretag. Folksam Liv äger även 71 procent i Gyllenforsen Fastigheter KB, 50 procent i Gyllenforsen förvaltning AB, 50 procent i KP Pension & Försäkring HB, 75 procent i Folksam Cruise Holding AB.

Dotterföretag under avveckling

Fonus Folksam Utvecklings AB 50 %.

Väsentliga principer

Tillikaanställning

Den största delen av driftskostnaderna utgörs av personalrelaterade kostnader. I Folksam tillämpas tillikaanställning vilket innebär att all personal är anställda i alla bolag. Följaktligen tillhör kostnaderna det bolag som arbetet utförs åt.

Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett bolag. De anställdas kostnader belastar initialt det kostnadsställe och bolag de tillhör. Dessa kostnader fördelas sedan på de bolag för vilka de arbetat. Det är dock inte frågan om köp och försäljning av tjänster utan fördelning av kostnader

Självkostnadsprincipen

Den övergripande utgångspunkten är att åstadkomma en korrekt kostnadsfördelning per bolag och produkt med tillämpning av självkostnadsprincipen. Varje bolag och produkt ska bära de kostnader som är hänförliga till företaget och produkten. Inga internvinster eller korssubventioner ska uppstå.

Driftskostnader fördelas så långt möjligt efter faktiskt nyttjande på bolag och produkt. Exempel på sådana kostnader är datorutrustning, lokaler och telefoni. För övriga kostnader görs en bedömning av faktiskt nyttjande, utifrån bland annat tidsredovisning, antal transaktioner eller antal försäkringar kopplade till kostnaden. Exempel på sådana kostnader är utnyttjande av vissa stödenheter och marknadsföring.

Upplysningar om hur närståendetransaktioner ingås och följs upp

Behovsanalys

Inför varje verksamhetsår ska en behovsanalys göras av styrelsen som omfattar samtliga resurser som företaget avser att bruka under verksamhetsåret. En behovsanalys ska även göras vid förändring av resursbrukandet. Det ska framgå vem som tagit fram de olika underlagen för behovsanalysen.

Beslutsunderlag

Utifrån risken för intressekonflikter är det viktigt att tydligt identifiera vem som tagit fram beslutsunderlagen och vad de baseras på. Det ska därför tydligt framgå hur och vem som tagit fram beslutsunderlagen.

Inför varje verksamhetsår ska styrelsen besluta om målsättningen för företagets kostnader och den kostnadsfördelning som den baseras på. Beslutsunderlagen för kostnadsfördelningen ska utgå från den behovsanalys som gjorts och baseras på självkostnadsprincipen kompletterad med en extern marknadsbedömning. Beslutsunderlagen ska inkludera de internpriser som används för kostnadsfördelning. Vid marknadsprissättning ska kostnadsfördelningen regleras via avtal.

Överenskommelser

Den kostnadsfördelning som beslutats av styrelsen ska operationaliseras genom att interna överenskommelser upprättas mellan enheter/bolag där interndebitering förekommer. Överenskommelserna, som ska dokumenteras, ska innehålla uppgifter om hur uppföljning och kontroll ska utföras.

Uppföljning och kontroll samt rapportering

Vd ska minst i samband med varje kvartalsbokslut informera styrelsen om utfallet av verksamhetsplan, prognos och preliminär fördelning av kostnader mellan bolagen inom Folksam. Vid principiell avvikelse från den fördelning som styrelsen godkänt i samband med budget ska styrelsen särskilt besluta om kostnadsdelningen kan godkännas av Förenade Liv Gruppförsäkring.

Inför årsbokslutet ska förslag till den slutliga fördelningen av kostnader mellan bolagen presenteras för styrelsen. Styrelsen ska särskilt besluta huruvida föreslagen fördelning ska godkännas. Om styrelsen inte godkänner förslag till fördelning av kostnader i samband med budget, kvartalsbokslut och årsbokslut ska kostnadsfördelningen fastställas i avtal med övriga bolag. Vid förhandling rörande sådant avtal ska Förenade Liv Gruppförsäkring företräddas av styrelsen eller av styrelseledamot/styrelseledamöter som styrelsen utser.

En inventering har gjorts avseende ledande befattningshavares eventuella närståendetransaktioner på belopp över 10 000 kronor. Denna inventering avser inte ersättningar som ledande befattningshavare/nyckelpersoner har erhållit i sin egenskap av ledande befattningshavare d v s löner, pensioner, styrelsearvode mm, vilka specificeras i årsredovisningens personainot under ersättning till ledande befattningshavare.

Den genomförda inventeringen av närståendetransaktioner på belopp över 10 000 kr har inte givit några transaktioner att redovisa.

Närstående transaktioner och utgående balanser, kkr

	Erlagd ersättning		Erhållen ersättning		Fordringar		Skulder	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Folksam ömsesidig sakförsäkring								
Försäkringsrörelsen	8 786	3 853	618	--	--	3 358	3 964	1 281
Kapitalförvaltning	--	--	--	--	--	--	--	--
IT	5 178	4 582	--	--	--	--	--	--
Administrativt stöd	18 244	8 627	--	--	--	--	--	--
Pensionskostnader	9 415	5 187	--	--	--	--	--	--
Försäkring mot inkomstbortfall	--	--	3 750	6 767	--	--	--	--
Folksam ömsesidig livförsäkring								
Försäkringsrörelsen	1 910	1 919	--	185	--	--	205	3 721
Kapitalförvaltning	8 646	10 222	--	--	--	--	--	--
IT	--	--	--	6	--	--	--	--
Administrativt stöd	--	--	--	--	--	--	--	--
Totalt	52 179	34 390	4 368	6 958	--	3 358	4 169	5 002

Försäkringsrörelsen

Försäkringsrörelsen består framför allt av kostnader för skaderegleringstjänster för olycksfalls- och barnförsäkringar, som Folksam ömsesidig sakförsäkring tillhandahåller för Förenade Liv Gruppförsäkring. Ett avtal har upprättats för att förtydliga villkoren. Avtalet tillämpar självkostnadsprissättning samt löper årsvis och kan sägas upp senast nio månader före avtalstidens utgång. I posten försäkringsrörelsen ingår även en viss försäkringsadministration, t ex juridiska och aktuariella tjänster.

Kapitalförvaltning och Administrativt stöd

Med kapitalförvaltning avses kapitalförvaltningskostnaderna. Folksams kapitalförvaltning hanteras från och med maj 2008 av Swedbank Robur. Efter övertagandet fakturerar Swedbank Robur moderbolagen Folksam Ömsesidig Livförsäkring och Folksam Ömsesidig Sakförsäkring. Dotterbolagen erlägger ersättning till sitt moderbolag för kapitalförvaltningen. Administrativt stöd avser kostnader inom övriga centrala enheter, exempelvis kostnader för redovisning, revision och marknadsföring.

IT

Bland IT-transaktionerna ingår bland annat datautrustning, drift och utveckling av system, trycksaker samt telefoni. Avtal har upprättats för att förtydliga villkoren avseende köp av telefoni- och telefonkundtjänster från Folksam ömsesidig sakförsäkring. Avtalen tillämpar självkostnadsprissättning och reglerar tjänstens omfattning. Avtalet för köp av telefonitjänster gäller från 1 maj 2006 och tillsvidare. Avtalet för köp av telefonkundtjänster gäller under 2006 med tre månaders uppsägningstid.

Pensionskostnader

Folksam, exklusive KPA-bolagen, har sina pensioner tryggade i KP Pensionsstiftelse. Pensionsupplysningar lämnas i separat not nedan. Anställda i alla Folksambolag (exklusive KPA) är sedan 2006 överförda till Folksam ömsesidig sakförsäkrings pensionsstiftelse hos KP Pensionsstiftelse. Pensionskostnaderna fördelas efter lönesummorna i respektive bolag.

Försäkring mot inkomstbortfall

Förenade Liv Gruppförsäkring AB ska såsom ombud för Folksam ömsesidig sakförsäkring självständigt marknadsföra, sälja och administrera försäkring mot inkomstbortfall, under eget varumärke samt administrera försäkring mot inkomstbortfall under Folksams varumärke. Ersättningen till Förenade Liv Gruppförsäkring AB för uppdraget utges i form av en andel av erlagd månadspremie.

Interuränta

Internränta betalas för fordringar och skulder mellan bolag inom Folksam. Räntan är STIBOR 1 vecka. I Förenade Liv Gruppförsäkring uppgår inte internräntan till ett väsentligt belopp.

Garantier

Inga garantier har ställts ut av Förenade Liv Gruppförsäkring till förmån för annat bolag i Folksam.

Not 35. Medelantal anställda samt löner och andra ersättningar

kkr	Löner och ersättningar		Medelantal anställda	
	2011	2010	2011	2010
Styrelse	441	377		
Verkställande direktör	1 439	1 346		
Vice verkställande direktör	884	833		
Andra ledande befattningshavare	3 366	3 096		
Kontorstjänstemän	27 580	29 463	72	75
varav män			30 %	31%
Fälttjänstemän		106		
Ombud	146	60		
Specialombud	347	460		
Sociala kostnader	20 325	16 262		
Summa löner och ersättningar	54 528	52 003		
varav pensionskostnader	9 930	4 653		
Vd:s del av pensionskostnader	466	299		

Alla anställda är tillikaanställda i samtliga bolag i Folksam. I uppgifterna för 2011 och 2010 redovisas enbart direkt anställda i företaget. För personal som arbetar för fler bolag i Folksam redovisas själva personalkostnaden i moderföretaget Folksam Liv och respektive bolags andel som driftskostnad. Andra ledande befattningshavare utgörs av företagens ledningsgrupp.

Medelantalet anställda har beräknats med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterade till en årsarbetstid på 1 945,25 timmar (1 945,25).

Könsfördelning inom företagsledning och styrelse

	2011		2010	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män (%)
	Antal (%)	Antal (%)	Antal (%)	Antal (%)
Vd, vice vd och andra ledande befattningshavare	5 (71%)	2 (29%)	5 (71%)	2 (29%)
Styrelse (exklusive personalrepresentanter)	4 (44%)	5 (55%)	4 (44%)	4 (55%)

Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare**Principer**

Styrelseordförande i av Folksam ägda dotter- och dotterdotterbolag har att informera Folksams vd och tillika koncernchef om vd: s lön och allmänna villkor i dotterföretaget innan beslut fattas. Till styrelsens ordförande och ledamöter inklusive personalrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Inget styrelsearvode betalas ut till anställda i Folksam. Styrelsens externa ledamöter har ett fast årsarvode på 45 000 kr (45 000 kr) samt ett sammanträdesarvode på 4 000 kr (4 000 kr).

Ersättningen till verkställande direktör, vice verkställande direktör och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Det finns inga rörliga ersättningar eller övriga ersättningar till ledande befattningshavare. Med andra ledande befattningshavare avses de personer (5 stycken) som tillsammans med vd och vice vd utgör företagens ledningsgrupp.

Ersättningar och övriga förmåner under året, Kkr	Grundlön/ Styrelse- arvode	Övriga förmå- ner	Pensions- kostnad	Summa
Styrelsens ordförande				
Anders Sundström	–	–	–	–
Övriga styrelseledamöter				
Git Claesson Pipping	71	–	–	71
Annette Camhede	67	–	–	67
Lars-Bonny Ramstedt	62	–	–	62
Eva-Lotta Nilsson	71	–	–	71
Lars-Erik Klason	71	–	–	71
Kristian Sthlén	18	–	–	18
Siewerth G Stegdahl	18	–	–	18
Niklas Hjert	62	–	–	62
Stefan Holm	–	–	–	–
Pia Karlsson Törnqvist	–	–	–	–
Summa styrelsearvode	441	–	–	441
Verkställande direktör				
Marie Louise Zetterström	1 395	43	466	1 905
Ledande befattningshavare				
Vice verkställande direktör, Lena Kelbel	858	26	277	1 161
Andra ledande befattningshavare (5 stycken)	3 349	18	720	4 087
Summa	4 207	44	997	5 248

Pensioner

Företaget har en förmånsbestämd pensionsplan som är generell för alla anställda inklusive vd. Pensionsförpliktelserna är tryggade i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Pensionsålder för vd och övriga anställda är 65 år. Möjlighet finns för alla anställda att gå i pension mellan 62 år och 67 år. Några utestående pensionsförpliktelser för styrelse och vd finns inte.

Avgångsvederlag och liknande förmåner

Inga avtal om avgångsvederlag eller liknande förmåner för vd, vice vd eller andra ledande befattningshavare finns. Vd, vice vd och andra ledande befattningshavare har i likhet med alla anställda fast lön och 12 månaders uppsägningstid.

Ersättningspolicy

En redogörelse för företagets ersättningar enligt Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy i Försäkringsföretag (FFFS 2011:2) kommer att finnas tillgänglig på Folksams webbplats www.folksam.se i samband med offentliggörandet av årsredovisningen för moderföretaget.

Not 36. Pensionsupplysningar**Pensionsåtaganden**

Folksam tillämpar lagbegränsad IFRS i juridisk person och tillämpar reglerna i Tryggandelagen och Finansinspektionens föreskrifter. Tillämpning av Tryggandelagen är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda pensionsplaner tillämpas därför inte utan upplysningar lämnas enligt relevanta delar av vad som anges i IAS 19. Pensionsberäkningarna bygger på löne- och pensionsnivåer på balansdagen. Folksams pensionsplaner utgörs främst av pensionsförmåner som framgår i kollektivavtal gällande planen för Kooperationens tilläggs pension, KTP, för tjänstemän samt till viss del av tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension. Pensionsplanerna är främst tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse (KP). Folksam Sak har betalningsansvaret för pensionen men har givit Pensionsstiftelsen i uppdrag att ombesörja utbetalningen av pension å Folksams vägnar. Förenade Liv Gruppförsäkring redovisar löpande sin del av pensionskostnaden i resultaträkningen, i takt med att den uppstår i Folksam. Nedanstående uppgifter avser hela Folksam exklusive KPA bolagen.

Pensionsåtagande tryggade i Konsumentkooperationens

Pensionsstiftelse mkr	2011-12-31	2010-12-31
Verkligt värde på särskilt avskiljbara tillgångar	3 380	3 129
Pensionsåtagande tryggade i Pensionsstiftelsen	- 2 902	- 2 797
Övervärde (inkl buffertkapital)	478	332

Specifikation av verkligt värde på särskilt avskilda tillgångar i Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse

	2011-12-31	2010-12-31
Räntebärande värdepapper	2 062	1 980
Aktier	1 014	863
Alternativa placeringar	-	275
Fastigheter	304	9
Totalt värde på särskilt avskilda tillgångar	3 380	3 129

Kostnader för pensioner pensionering i egen regi

	2011-12-31	2010-12-31
Avsättning till Pensionsstiftelsen	260	28
Utbetalade pensioner	156	150
Gottgörelse för pensionsutbetalningar och administration	- 256	- 150
Särskild löneskatt på pensionskostnader, 24,26%	39	7
Avgår avkastning på särskilt avskiljda tillgångar	- 126	- 163
Nettokostnad för pensioner i egen regi	73	- 129

Not 37. Specifikation av kapitalavkastning

Sammanställningen visar på kopplingen mellan Totalavkastningstabellen i förvaltningsberättelsen och resultat- och balansräkningen.

mkr	Not	2011	2010	Totalavkastning Mkr
Räntebärande				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15	2 180	1 946	
Upplupen ränta		40	36	
Räntederivat, netto	28	–	–	
Likvida medel		78	47	
Räntebärande innan värderingsskillnader		2 298	2 029	43
Prisskillnader		3	2	
Olika antal likviddagar vid värdering		–	–	
Värderingsprinciper terminer		–	–	
Räntebärande enligt TAT	43	2 301	2 031	
Aktier				
Noterade aktier	14	648	686	
Aktiederivat, netto	28	–	–	
Omklassificering till alternativa placeringar		–6	–7	
Likvida medel		2	3	
Aktier innan värderingsskillnader		643	682	84
Skillnad värderingskurs bid/traded		2	–	–
Värderingsprinciper terminer		–	–	
Aktier enligt TAT		645	682	84
Alternativa placeringar				
Onoterade aktier	14	6	7	
Likvida medel		–	–	
Alternativa placeringar innan värderingsskillnader		6	7	–
Värderingsskillnader		–	–	–
Alternativa placeringar enligt TAT		6	7	–
Säkringsinstrument				
Valutaderivat		1	1	
Säkringsinstrument innan värderingsskillnader		1	1	4
Värderingsskillnader		–	–	–
Säkringsinstrument enligt TAT		1	0	3
Summa placeringar		2 953	2 720	131

Not 38. Viktiga uppskattningar och bedömningar

Viktiga bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper**Försäkringsavtal**

Enligt IFRS 4 ska avtal som överför betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkring. Försäkringsföretaget har gjort bedömningen att försäkringsrisk överstigande fem procent ska anses vara betydande och avtalet därmed klassas som försäkring. En generell beskrivning av försäkringsföretagets redovisningsprinciper för klassificering av avtal finns i not 1.

I Förenade Liv Gruppförsäkring redovisas samtliga avtal som försäkringsavtal.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Försäkringsföretagets redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier:

- * Klassificering av finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel förutsätter att dessa motsvarar beskrivningen av finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel under redovisningsprinciper.
- * Finansiella tillgångar och skulder som försäkringsföretaget initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

Viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar**Försäkringstekniska avsättningar**

Försäkringsföretagets redovisningsprinciper för försäkringskontrakt beskrivs i not 1.

Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

För värderingen av finansiella tillgångar och skulder för vilka det inte finns något observerbart marknadspris används värderingstekniker som beskrivs under redovisningsprinciper i not 1. För finansiella instrument med begränsad likviditet kan det observerade marknadspriset vara objektivt. För sådana instrument kan därför vissa ytterligare bedömningar krävas beroende på osäkerheten i marknadssituationen.

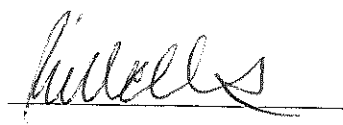
Styrelsens och verkställande direktörens underskrift

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att, såvitt de känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för försäkringsföretag, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av företaget som skapats av årsredovisningen.

Stockholm den 10 april 2012

		
Marie Louise Zetterström	Anders Sundström	
Verkställande direktör	Styrelsens ordförande	
		
Eva-Lotta Nilsson	Pja Karlsson Törnqvist	Stefan Holm
		
Lars-Erik Klason	Lars-Bonny Ramstedt	Git Claesson Pipping
		
Siewerth G. Stegdahl	Annette Carlhede	Niklas Hjern
		
	Kristian Sihlén	

Vår revisionsberättelse har lämnats den 12/4 2012

	
Anders Bäckström	Per Westerlund
Auktoriserad revisor	Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ), org.nr 516401-6569

Rapport om årsredovisningen

Vi har reviderat årsredovisningen för Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ) för år 2011.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ) finansiella ställning per 2011-12-31 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra förordningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ) för år 2011.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 12/4 2012

Per Westerlind
Auktoriserad revisor

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor

